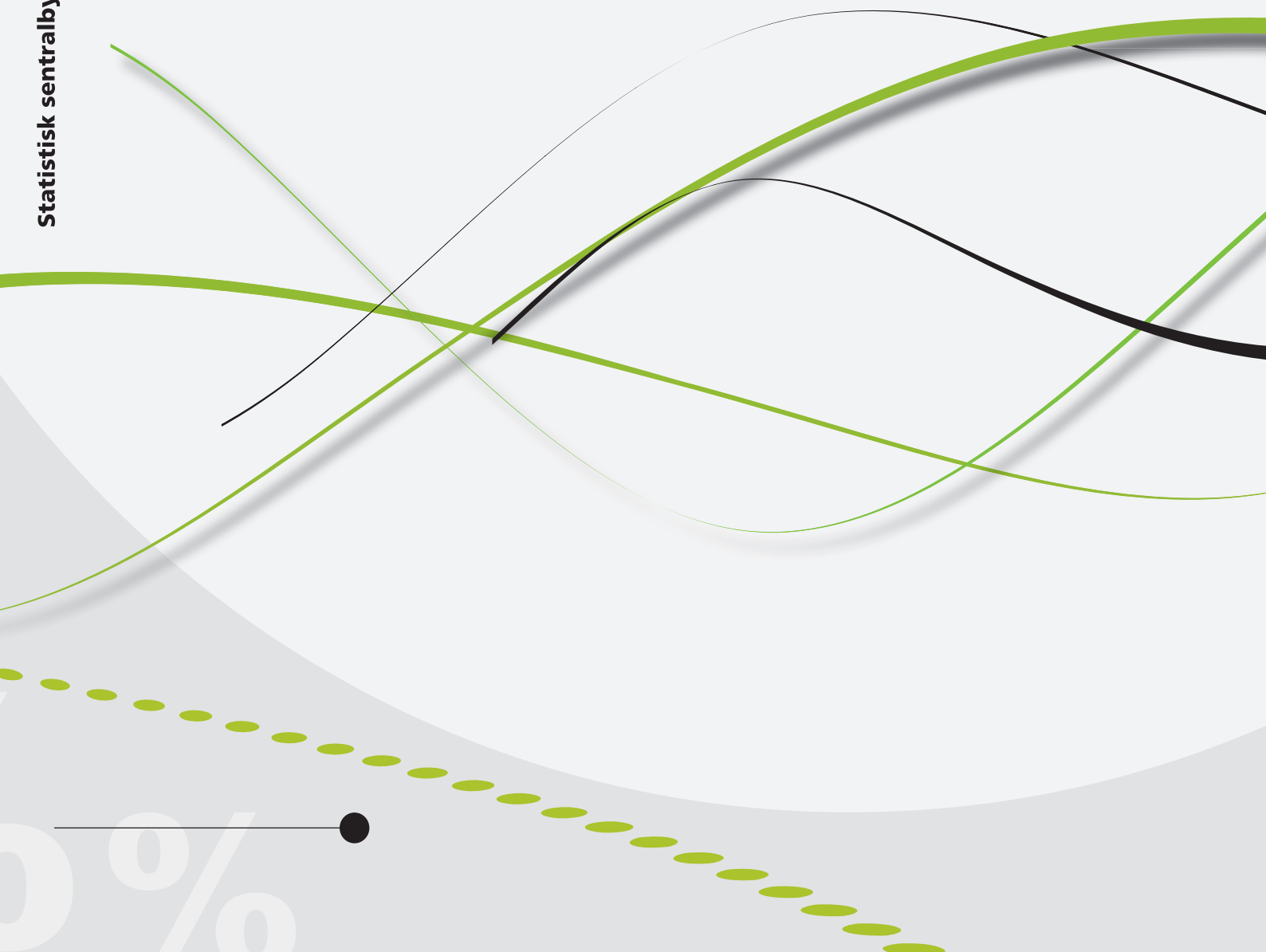

Tor Petter Bø og Inger Håland

Funksjonshemma på arbeidsmarknaden i 2016

Tor Petter Bø og Inger Håland

Funksjonshemma på arbeidsmarknaden i 2016

I serien Rapportar blir det publisert analysar og kommenterte statistiske resultat frå ulike undersøkingar. Undersøkingar inkluderer både utvalsundersøkingar, teljingar og registerbaserte undersøkingar.

© Statistisk sentralbyrå

Ved bruk av materiale frå denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå givast opp som kjelde

Publisert 29. november 2016

ISBN 978-82-537-9422-8 (trykt)

ISBN 978-82-537-9423-5 (elektronisk)

ISSN 0806-2056

Standardteikn i tabellar	Symbol
Tal er umogleg	.
Oppgåve manglar	..
Oppgåve manglar førebels	...
Tal kan ikkje offentleggjerast	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte eininga	0
Mindre enn 0,05 av den brukte eininga	0,0
Førebels tal	*
Brot i den loddrette serien	—
Brot i den vassrette serien	
Desimalskiljeteikn	,

Føreord

Dette er ein rapport frå ei tilleggsundersøking til Arbeidskraftundersøkinga (AKU) i 2. kvartal 2016 om situasjonen for dei funksjonshemma på arbeidsmarknaden. Tilsvarande undersøkingar er blitt gjennomførte årleg sidan 2002.

Bakgrunnen for undersøkingane er at styresmaktene har behov for meir kunnskap om situasjonen for personar med nedsett funksjonsevne i relasjon til arbeidsmarknaden. Intensjonsavtalen mellom styresmaktene og partane i arbeidslivet om eit meir inkluderande arbeidsliv (IA-avtalen) har inkludering av personar med redusert funksjonsevne som eitt av hovudmåla.

Publikasjonen er utarbeidd av Tor Petter Bø og Inger Håland, Seksjon for arbeidsmarknadsstatistikk. Bjørg Rydh har oppdatert tabellvedlegget. Kapittel 6, med samanlikning av norske og svenske tal, bygger på eit prosjekt utført av Camilla Schjetlein Sundt og Helge Næsheim.

Prosjektstøtte: Arbeidet er finansiert av Arbeids- og sosialdepartementet.

Statistisk sentralbyrå, 9. november 2016

Christine Meyer

Samandrag

Formålet med å gjennomføre årlege undersøkingar om personar med nedsett funksjonsevne er å kartlegge deira situasjon på arbeidsmarknaden og sjå korleis tilknytninga utviklar seg over tid. Ved at undersøkingane blir gjennomførte i form av tilleggsspørsmål til Arbeidskraftundersøkinga (AKU), kan utviklinga også samanliknast med den som gjeld for befolkninga totalt.

Funksjonshemming blir her definert som fysiske eller psykiske helseproblem av meir varig karakter, basert på sjølvrapportering via intervju. I 2016 oppgav 18 prosent av befolkninga i alderen 15-66 år å ha ei funksjonshemming. Av desse var 44 prosent i arbeid, om lag same nivå som dei tre føregåande åra. Til samanlikning var det i befolkninga totalt 73 prosent i arbeid i 2. kvartal 2016, ein nedgang på eitt prosentpoeng det siste året. For funksjonshemma i alderen 15-24 år gjekk prosentdelen sysselsette markant ned frå 2013 til 2016. Det er i tråd med utviklinga for ungdom generelt.

Over halvparten av dei tilsette har fått arbeidssituasjonen tilpassa funksjonshemminga i form av endringar i arbeidsoppgåvene, i arbeidstida eller fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen. Dette er i tråd med resultata sidan 2007. Samanlikna med 2002, då dette blei kartlagt for første gong, er det ein auke på 12 prosentpoeng. Det er i første rekke fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen stadig fleire har fått.

Blant dei funksjonshemma som ikkje var i arbeid i 2. kvartal 2016, var det 24 prosent i aldersgruppa 15-66 år som ønskte seg eit arbeid. Denne prosentdelen har stort sett halde seg på dette nivået sidan undersøkingane starta opp i 2002, når ein tar omsyn til feilmarginen i utvalsundersøkinga. Av befolkninga i alt som ikkje var i arbeid, var det 32 prosent som uttrykte ønske om arbeid i 2016.

Ikkje alle som ønsker arbeid, blir rekna som arbeidsledige slik dette er definert i AKU. Av dei 85 000 funksjonshemma med ønske om arbeid var det 25 000 som blei klassifiserte som arbeidsledige i 2. kvartal 2016, ein auke på 10 000 frå same kvartal året før. Auken kom i hovudsak blant menn. I prosent av alle menn med funksjonshemming auka arbeidsløysa frå 3,7 til 6,0 prosent.

62 prosent av alle med funksjonshemming oppgav i 2016 at dei mottar ein eller fleire stønader som følgje av funksjonshemminga. Av dei som var i arbeid, var 36 prosent stønadsmottakarar. Tala for stønadsmottak har halde seg relativt stabile over fleire år.

For dei som deltok i undersøkinga både i 2015 og i 2016, var 37 prosent av dei funksjonshemma sysselsette på begge tidspunkt, mens 49 prosent var utanfor arbeidsstyrken. Om lag 8 prosent gjekk ut av sysselsetting og 5 prosent motsett veg.

Hovudresultata frå desse undersøkingane blir publiserte i byrjinga av september kvart år på Statistisk sentralbyrås nettsider: <http://www.ssb.no/akutu>, der det også er lenke til dei årlege rapportane.

Abstract

This report presents some figures for disabled people and their connection to the labour market, based on an ad hoc module of questions to the Labour Force Survey (LFS) in the second quarter of 2016. Approximately 18 per cent of the population aged 15-66 reported to have a disability, defined as long-term health problems. 44 per cent of them held a job, approximately the same level as in the preceding three years. For the whole population aged 15-66, the corresponding rate was 73 per cent, down one percentage point from the second quarter of 2015. For disabled people aged 15-24, however, the employment rate has decreased from 2013 to 2016, in accordance with the trend for young people in total.

More than one half of the employees have jobs which have been adapted to their disability, in accordance with the figures since 2007. Compared with 2002 there has been an increase by 12 percentage points.

Twenty-four per cent of disabled people without employment wanted to be employed in the second quarter of 2016. For the whole population aged 15-66, the corresponding rate was 32 per cent.

Not all people wanting work are classified as unemployed, according to the criteria on active job seeking and availability for a job. In the second quarter of 2016, 29 per cent of disabled people wanting work were classified as unemployed. Compared to the second quarter of 2015, the unemployment increased among disabled men, from 3.7 to 6.0 per cent.

Innhald

Føreord	3
Samandrag	4
Abstract	5
1. Innleiing	7
1.1. Formål.....	7
1.2. Tidlegare undersøkingar.....	7
2. Omgrep og presiseringar	7
2.1. Definisjon av funksjonshemming.....	7
2.2. Andre variablar.....	8
3. Utval og estimering	8
3.1. Bruttoutval og fråfall.....	8
3.2. Estimering.....	9
4. Feilkjelder og usikkerheit	9
4.1. Statistisk usikkerheit.....	9
4.2. Skeivt utval?.....	10
4.3. Oppfatning av "funksjonshemming".....	11
5. Hovudresultat	12
6. Samanlikning av norske og svenske tal	16
7. Bruttostraumar blant funksjonshemma på arbeidsmarknaden	17
8. Spørjeskjema	19
Vedlegg A: Tidsserietabellar 2002-2016	23
Vedlegg B. Tabellar per 2. kvartal 2016	29
Figurregister	38
Tabellregister	38

1. Innleiing

1.1. Formål

Formålet med å gjennomføre årlege tilleggsundersøkingar til Arbeidskraftundersøkinga (AKU) er å kartlegge situasjonen for dei funksjonshemma på arbeidsmarknaden samanlikna med resten av befolkninga. Samtidig blir det bygd opp ein lengre tidsserie som viser utviklinga over tid. Ved at slike undersøkingar blir gjennomførte i form av tillegsspørsmål til AKU, får ein belyst situasjonen knytta til ei lang rekkje bakgrunnskjennermerke som til dømes utdanning, yrke og arbeidstid.

Grunnlaget for berekningane er intervjudata basert på sjølvrapportert funksjonshemming for aldersgruppa 15-66 år. Dei ekstra spørsmåla til dei funksjonshemma tar sikte på å kartlegge om funksjonshemminga avgrensar kva type arbeidsoppgåver ein kan utføre og kor mykje ein kan arbeide, om arbeidsplassen er blitt tilrettelagt, om det er behov for meir tilrettelegging og om ein mottar nokon stønad som følgje av funksjonshemminga.

1.2. Tidlegare undersøkingar

I 1. kvartal 1995 blei det gjennomført ei tilleggsundersøking til AKU om dei *yrkeshemma*. I 4. kvartal 2000 blei det gjennomført ei liknande undersøking, men utvida til å gjelde heile gruppa av funksjonshemma. På grunn av endringar i begrepsbruk og spørsmålsformuleringar kan ikkje resultatane frå dei to undersøkingane samanliknast direkte. I 2. kvartal 2002 blei det på ny gjennomført ei slik undersøking, denne gongen tilpassa EU-landa sine undersøkingar om same tema. Deretter er det i Noreg blitt gjennomført slike undersøkingar kvart år, som regel i 2. kvartal.

2. Omgrep og presiseringar

Det framgår av spørjeskjemaet gjengitt i kapittel 8 kva definisjonar som er lagt til grunn. I nokre tilfelle er det også lagt inn ein hjelpetekst til intervjuarane om dei får spørsmål frå intervjuobjekta (hjelpeteksten er integrert i spørjeskjemaet).

2.1. Definisjon av funksjonshemming

Definisjonen av funksjonshemming framgår av det innleiande spørsmålet i undersøkinga:

«I tillegg har vi noen spørsmål om funksjonshemming. Med funksjonshemming menes varige helseproblemer som kan medføre begrensninger i det daglige liv. Det kan være nedsatt syn, hørsel eller bevegelighet, lese- og skrivevansker, hjerte- eller lungeproblemer, psykiske lidelser osv. Har du etter din mening en funksjonshemming?»

Dette er ein noko forkorta versjon av den formuleringa som blei brukt til og med 2014, men utan at essensen er endra: "I tillegg har vi noen spørsmål om funksjonshemming. Med funksjonshemming menes fysiske eller psykiske helseproblemer av mer varig karakter som kan medføre begrensninger i det daglige liv. Det kan for eksempel være sterkt nedsatt syn eller hørsel, lese- og skrivevansker, bevegelsehemninger, hjerte- eller lungeproblemer, psykisk utviklingshemning, psykiske lidelser eller annet. Har du etter din mening en funksjonshemming?"

Eit avgjerande aspekt ved denne definisjonen av funksjonshemming er altså hindringar av *helsemessig* karakter. Opplevinga av å ha ei funksjonshemming

oppstår i eit samspel mellom den helsemessige tilstanden, krav som følgjer av dei daglege oppgåvene når det gjeld funksjonsdugleik, og dei hjelpemidla som er tilgjengelege. Personar med same helseproblem kan i ulik grad oppleve dette som ei funksjonshemming, bl.a. avhengig av dei rammene han eller ho er omgitt av i det daglege liv, f.eks. heim, nærmiljø, sosialt nettverk og den lokale arbeidsmarknaden. I kapittel 4.3 drøftar vi måleproblem knytta til definisjonen.

2.2. Andre variablar

Spørsmål 3, om ein tar imot "*noen form for økonomiske ytelser eller stønader som følge av funksjonshemningen*", kan vere problematisk fordi nokre stønader kan ha sitt grunnlag i fleire forhold, og det vil ofte vere usikkert i kva grad sjølve funksjonshemminga har ført til behovet for stønad. Elles må det understrekast at spørsmålet einsidig rettar seg mot *økonomiske* ytingar og ikkje ytingar i form av ulike hjelpetiltak eller anna bistand av ikkje-økonomisk karakter.

Spørsmål 4 og 5 prøver å kartlegge i kva grad arbeidsevna er redusert som følgje av funksjonshemminga. Det er tilføydd i spørsmål 4: "*Ta i betraktning eventuelle hjelpemidler du har til rådighet.*" Vurderinga av dette spørsmålet vil nok i ein del tilfelle avhenge av om ein tenkjer spesielt i forhold til den stillinga ein har, eller om ein tenkjer meir generelt i forhold til også andre typar jobbar eller yrke.

Spørsmåla 6-8 gjeld tilpassingar av arbeidssituasjonen i form av fysiske hjelpemiddel og endringar i arbeidsoppgåver eller arbeidstid.

Frå og med undersøkinga i 2011 blir det også spurt om funksjonshemminga gjer det vanskeleg å kome seg til og frå ein jobb, altså om dei har vanskar med transport. Det blir stilt til alle med nedsett funksjonsevne, ikkje berre til dei sysselsette (spørsmål 5a og b).

Spørsmål 13a blir stilt til dei som aldri har hatt noko inntektsgivande arbeid: "*Mener du at du kunne ha påtatt deg et inntektsgivende arbeid hvis arbeids-situasjonen ble tilpasset din funksjonshemming?*" Eit slikt spørsmål kan nok verke svært hypotetisk for ein del av dei spurde, særleg for dei eldre, og spesielt om ein ikkje har prøvd å skaffe seg eit arbeid.

Syssette er personar som utførte inntektsgivande arbeid i minst ein time i referanseveka, i tillegg til personar som har eit slikt arbeid, men som var fråverande pga. sjukdom, ferie, løna permisjon e.l. Personar som er inne til førstegongs militærtjeneste, blir rekna som syssette. Dei som deltar i arbeidsmarknadstiltak med løn frå arbeidsgjevar, blir óg klassifiserte som syssette, til skilnad frå deltakarar på opplæringstiltak.

Arbeidsledige er personar utan inntektsgivande arbeid som prøvde å skaffe seg slikt arbeid dei siste fire vekene, og som kunne ha tatt på seg arbeid innan to veker.

3. Utval og estimering

3.1. Bruttoutval og fråfall

Bruttoutvalet i den ordinære AKU er på om lag 24 000 personar per kvartal i alderen 15-74 år. Målgruppa for tilleggsspørsmåla blir avgrensa til personar i alderen 15-66 år som deltar i undersøkinga for 2. – 7. gong, ikkje første og siste gong (den vanlege prosedyren i AKU er elles slik at ein blir intervjuu åtte gonger i åtte påfølgande kvartal).

Tilleggsspørsmåla skal berre stillast ved *direkte* intervju, dvs. når intervjuobjektet (IO) sjølv blir intervjuet, og ikkje når andre familiemedlemer svarer på vegner av IO. Dette gjeld om lag 85 prosent av intervjuet. Denne avgrensinga blir gjort etter som formålet med undersøkinga er å få kartlagt korleis folk sjølv oppfattar sin situasjon.

I den ordinære AKU, forut for tilleggsspørsmåla, var det i 2. kvartal 2016 eit fråfall på 19,0 prosent, ned 0,8 prosentpoeng frå same kvartal året før. Det innleiande spørsmålet om ein har ei funksjonshemming blei stilt til 10 492 personar. Dei som svarte ja på dette spørsmålet, 1 809 personar, fekk så ein del oppfølgjande spørsmål, men 81 av desse personane svarte veit ikkje, eller nekta å svare, på desse spørsmåla.

3.2. Estimering

I estimeringa, altså ved utrekninga av oppblåsingsfaktorane, er det tatt omsyn til at tilleggsspørsmåla ikkje blir stilt til heile AKU-utvalet.

Frå og med 2008 blei det gjort nokre endringar i berekningsopplegget, med nye tal også for tidlegare år (Rapportar 2009/10, kap. 3.2). Det nye opplegget gav høgare tal for personar med funksjonshemming i alt, og prosentdelen auka frå 15 til 17 prosent i aldersgruppa 15-66 år. Talet på sysselsette og arbeidsledige med funksjonshemming auka òg, men det endra ikkje sysselsettings- og arbeidsløysprosenten, som er dei viktigaste tala frå undersøkinga.

Den eine endringa i berekningsopplegget var ei tilpassing til omlegginga av AKU generelt frå 2006. Nedre aldersgrense for å vere med i undersøkinga blei sett ned frå 16 til 15 år, og alder blir heretter rekna på intervjutidspunktet og ikkje lenger ved utgangen av året. Utover dette blei det òg gjort nokre endringar i estimeringsmetoden. Det var hovudgrunnen til at talet på personar med funksjonshemming blei høgare enn tidlegare publisert. Spørsmålet i undersøkinga der ein klassifiserer seg som funksjonshemma eller ikkje, blir stilt berre til personar som det er eit direkte intervju med, og altså ikkje via andre familiemedlemer. Dette kan gi ei skeiv samansetjing av utvalet som den nye estimeringsmetoden rettar betre opp enn den gamle.

Vi skal dei næraste åra arbeide vidare med å forbetre estimeringsmetoden i AKU generelt med sikte på å redusere den statistiske usikkerheita og kompensere for at det kan bli ei skeiv samansetjing av utvalet som følgje av fråfall. Dette vil kunne gi mindre varians særleg i målinga av talet på personar med funksjonshemming og gjennom dette også talet på sysselsette i denne gruppa.

4. Feilkjelder og usikkerheit

4.1. Statistisk usikkerheit

Det heftar ei viss statistisk usikkerheit ved tal frå utvalsundersøkingar som AKU. Ved samanlikning av ulike grupper bør ein derfor skjele til den absolutte storleiken på gruppene og tolke tala i lys av dei usikkerheitsmarginane som gjeld generelt for ei utvalsundersøking. Følgjande oversikt antydgar storleiken av standardavviket for ulike estimerte verdiar av kvartalstal med utgangspunkt i nettoutvalet for den aktuelle undersøkinga:

Tabell 4.1 Storleiken på standardavviket for ulike estimerte verdiar

Estimert verdi	Absolutte tal	I prosent av estimert verdi
5 000	1 100	22,0
7 000	1 200	17,1
10 000	1 500	15,0
20 000	2 200	11,0
30 000	2 600	8,7
40 000	3 000	7,5
50 000	3 500	7,0
60 000	3 700	6,2
70 000	4 000	5,7
100 000	4 900	4,9
200 000	6 700	3,4
300 000	8 100	2,7
400 000	9 200	2,3
500 000	10 000	2,0
1 000 000	12 700	1,3
1 700 000	13 400	0,8
2 000 000	12 700	0,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Følgjande eksempel illustrerer bruken av tabellen:

Talet på sysselsette med funksjonshemming var 282 000 i 2016. Verdien av standardavviket blir nær 8 000 i dette tilfellet, slik at eit 95-prosents konfidensintervall vil strekkje seg frå om lag 266 000 til 298 000 (dvs. pluss/minus to gonger standardavviket, som angir feilmarginen).

Feilmargar seier noko om presisjonen på dei estimerte tala for funksjonshemma. Dei er berekna ved å ta omsyn til blant anna utvalstorleik, folketalet og metoden for oppblåsing. Tabellen nedanfor viser dei publiserte sysselsettingsprosentane og eit intervall. «Nedre grense» og «Øvre grense» gir ytterpunkt for kva det verkelege talet sannsynlegvis ligg innanfor, gitt eit 95-prosents konfidensintervall. «Relativ feil» er eit vanleg kvalitetsmål for presisjon og er vist for å vurdere utviklinga over tid.

Når ein lager tal for prosentdelen sysselsette vil både teljaren (talet på sysselsette med funksjonshemming) og nemnaren (talet på personar i alt med funksjonshemming) ha statistisk usikkerheit knytta til seg. Variasjonen i teljar og nemnar er ikkje uavhengig av kvarandre. Får vi tilfeldig mange funksjonshemma personar i utvalet, er det sannsynleg at vi også får fleire sysselsette funksjonshemma. Det betyr at tilfeldige svingingar knytta til utvalet eit stykke på veg vil utjamne kvarandre når vi ser på prosentdelen sysselsette.

Tabell 4.2 Prosentdel sysselsette med funksjonshemming. Relativ feil

	Publ. tal	Nedre grense	Øvre grense	Relativ feil
2002	46,0	44,4	47,7	1,8 %
2003	42,4	40,2	44,7	2,7 %
2004	44,6	43,1	46,2	1,8 %
2005	42,8	41,2	44,3	1,9 %
2006	43,1	41,2	44,9	2,2 %
2007	45,3	43,4	47,2	2,1 %
2008	45,3	43,4	47,2	2,2 %
2009	43,1	41,1	45,5	2,2 %
2010	43,6	41,7	45,5	2,2 %
2011	42,3	40,1	44,5	2,7 %
2012	41,0	38,8	43,1	2,7 %
2013	42,7	40,5	44,8	2,5 %
2014	43,1	41,0	45,3	2,5 %
2015	43,4	41,3	45,6	2,5 %
2016	44,3	42,2	46,4	2,4 %

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.2. Skeivt utval?

Som nemnt i kapittel 3 blei tilleggsspørsmåla stilt berre ved *direkte* intervju, det vil seie når intervjuobjektet sjølv blei intervjuet, og ikkje via ein annan i familien. Data frå AKU tyder likevel på at funksjonshemma berre i liten grad er underrepresenterte blant dei som blir intervjuet direkte, slik at det ikkje kan seiast å ha oppstått ei nemneverdig skeiv samansetjing av utvalet som følge av dette. Den informasjonen som her er utnytta, gjeld variabelen "hovudsakleg aktivitet", dvs. kva ein hovudsakleg betraktar seg som, der "arbeidsufør" er ein av svarkategoriene. Dei endringane som blei gjennomførte i estimeringsopplegget frå og med 2008, med verknad også bakover i tid, vil i større grad enn det gamle opplegget kompensere for eventuelle problem av denne typen.

4.3. Oppfatning av "funksjonshemming"

Som ved andre intervjuundersøkingar vil svara til ein viss grad avhenge av korleis intervjuobjekta (IO) oppfattar spørsmåla, sjølv om det i utgangspunktet blir gitt ein definisjon eller ei forklaring av kva ein er ute etter. Tilleggsinformasjon i form av intervjuinstruksar blir berre kjent for IO når vedkomande uttrykkjer tvil eller spør eksplisitt om kva som er meint.

Spørsmålet om ein har ei funksjonshemming er nokså generelt utforma, sjølv om det blir gitt eksempel på kva vi siktar til. Ein alternativ framgangsmåte kunne vere å stille eksplisitte spørsmål om kvart enkelt av ei rekkje konkrete helseproblem utan å bruke omgrep som funksjonshemming eller helseproblem. Det er ein meir kostbar måte å samle informasjon på, og oppgavebyrda ville auke. Auka oppgavebyrde vil i sin tur kunne føre til lågare svarprosent særleg blant dei som ikkje har noko helseproblem, og dermed gjere nettoutvalet mindre representativt. Vidare kunne vi få med personar der omfanget av helseproblem var så lite at personen sjølv ikkje oppfatta dette som ei funksjonshemming. Denne feilkjelda kunne ein rett nok unngå ved også å stille spørsmål om typen og graden av funksjonshemminga som helseproblemet medførte, men då ville spørjeskjemaet bli av eit større omfang enn det er rom for i AKU.

I definisjonen av funksjonshemming inngår som kriterium at helseproblemet skal vere av meir varig karakter, konkretisert til minst seks månader i intervjuinstruksen. I AKU deltar folk kvart kvartal over to år. Av dei som oppgav å ha ei funksjonshemming i 2014, og som også deltok i undersøkinga i 2015, var det i alt 40 prosent som då hadde endra oppfatning. Ser vi på type helseproblem, er det i all hovudsak personar med ulike typar muskel- og skjelettproblem som endrar svara sine fra eitt år til det neste, nærmare bestemt over halvparten. Dei andre gruppene er svært stabile. Det illustrerer at ein del helseplager i periodar kan vere så små at det ikkje verkar nemneverdig inn på funksjonsevna. I dårlege periodar kan likevel slike plager bli omtalt som eit varig problem.

Eit spørsmål som kan reisast når det gjeld avgrensinga av personar med funksjonshemming i desse undersøkingane, er om ein får estimert korrekte *nivåtal*. Meir omfattande og detaljerte spørsmålssekvensar kunne ha gitt eit anna og meir korrekt nivå. Ved å spørje på same måten kvar gong, kan ein likevel rekne med at *endringstala* blir brukbare. Hovudpoenget med desse undersøkingane er å få tal for prosentdelen funksjonshemma etter grad av tilknytning til arbeidsmarknaden, ikkje å talfeste gruppa av funksjonshemma totalt. Slike prosentdelar ville ikkje nødvendigvis blitt annleis om nivåtalet var meir korrekt målt, men det kan ha noko å seie når ein ser på utviklinga i desse prosenttala over tid. Derfor vil det vere fornuftig å sjå prosentdelen sysselsette i forhold til nivåtala for funksjonshemma i alt i same periode. Større endringar i nivåtal skuldast truleg at personar med lettare funksjonshemmingar, som normalt har ei sterkare tilknytning til arbeidsmarknaden enn andre, er ulikt klassifiserte frå kvartal til kvartal.

Sidan spørsmålet om funksjonshemming blir stilt på slutten av ei undersøking om arbeidsmarknaden, kan det vere at mange, særleg dei som er sysselsette, relaterer spørsmålet spesielt til arbeidslivet. For ein som er sysselsett, vil spørsmålet om ein er funksjonshemma gjerne bli relatert til den konkrete jobben personen har. Dersom jobben er av ein slik art at den ikkje utgjer noko problem, eller er godt tilrettelagt, vil personar med lettare funksjonshemmingar kunne svare at dei ikkje har noka funksjonshemming. For personar med same helsemessige tilstand, men som ikkje har jobb, vil ei vurdering av i kva grad helsa er til hinder for arbeid, knyttast til sjansen for å få seg ein jobb meir generelt. Då kan det lettare føre til at ein oppgir å ha ei funksjonshemming.

5. Hovudresultat

Omfanget av funksjonshemmingar i befolkninga

18 prosent av befolkninga i alderen 15-66 år oppgav å ha ei funksjonshemming i 2. kvartal 2016, definert som «varige helseproblem som kan medføre hindringar i det daglege liv». Dette resultatet baserer seg på kva folk sjølv oppfattar som ei funksjonshemming. For å forenkla begrepsbruken i rapporten, blir denne gruppa kalla "funksjonshemma" i staden for "personar med nedsett funksjonsevne", som er den offisielle nemninga. Totalt sett inneber dette at 636 000 personar i den aktuelle aldersgruppa meiner dei har ei funksjonshemming (tabell A1). Dette er eit høgare nivå enn i fjor, og det kan ha innverknad på resultatata når det gjeld tilknytninga til arbeidsmarknaden. Dei med minst alvorlege helseplager skiftar i mange tilfelle oppfatning om sin status som funksjonshemma frå den eine undersøkinga til den andre, og nettopp desse er i større grad enn dei andre sysselsette.

Av kvinnene var det 20 prosent som hadde ei funksjonshemming, mot 16 prosent av mennene. Ikkje overraskande aukar prosentdelen som er funksjonshemma med alderen. Blant dei under 40 år var den på 11 prosent i 2016, mens den kom opp i 32 prosent for aldersgruppa 60-66 år (tabell B1).

Ei funksjonshemming kan medverke til å avgrense kva type arbeidsoppgåver ein kan utføre. Tre av fire med funksjonshemming oppgav at dette var tilfelle, trass i eventuelle hjelpemiddel dei rådde over (tabell B3).

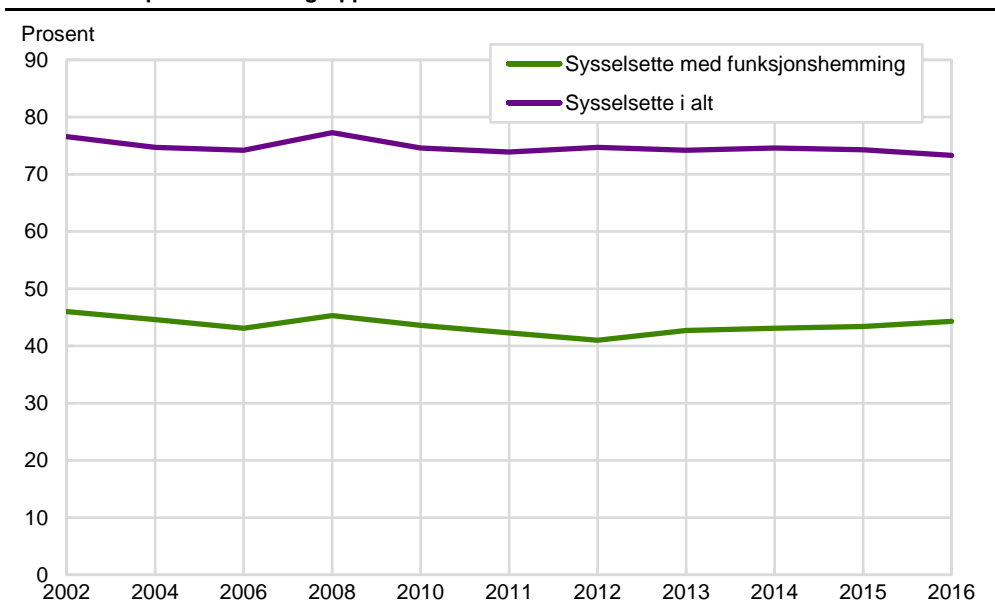
Yrkesaktivitet

Av dei funksjonshemma var 44,3 prosent sysselsette i inntekstgivande arbeid, mens 3,9 prosent var arbeidsledige i 2. kvartal 2016 (tabell A1). Til saman 48,2 prosent av dei funksjonshemma var dermed i arbeidsstyrken, mot 77,1 prosent av befolkninga totalt i alderen 15-66 år. For dei funksjonshemma var det ein auke i arbeidsløysa på 1,4 prosentpoeng frå året før, mens sysselsettingsprosenten heldt seg på om lag same nivå når ein tar omsyn til feilmarginen i utvalsundersøkinga. For befolkninga i alt gjekk sysselsettingsprosenten ned med eitt prosentpoeng, mens det berre var mindre endringar i arbeidsløysa.

Sysselsettingsprosenten for dei funksjonshemma totalt sett har halde seg nokså stabil dei siste fire åra (figur 5.1). For aldersgruppa 15-24 år har den likevel gått markant ned frå 2013 til 2016. Det er i tråd med utviklinga for ungdom generelt.

Forskjellen i sysselsettingsprosent mellom funksjonshemma og befolkninga totalt er minst blant dei yngste i alderen 15-24 år og størst blant dei i alderen 40-54 år (tabell B1). Blant dei yngste var det i 2016 ein forskjell på 14 prosentpoeng, mens den var på 35 prosentpoeng blant dei eldste.

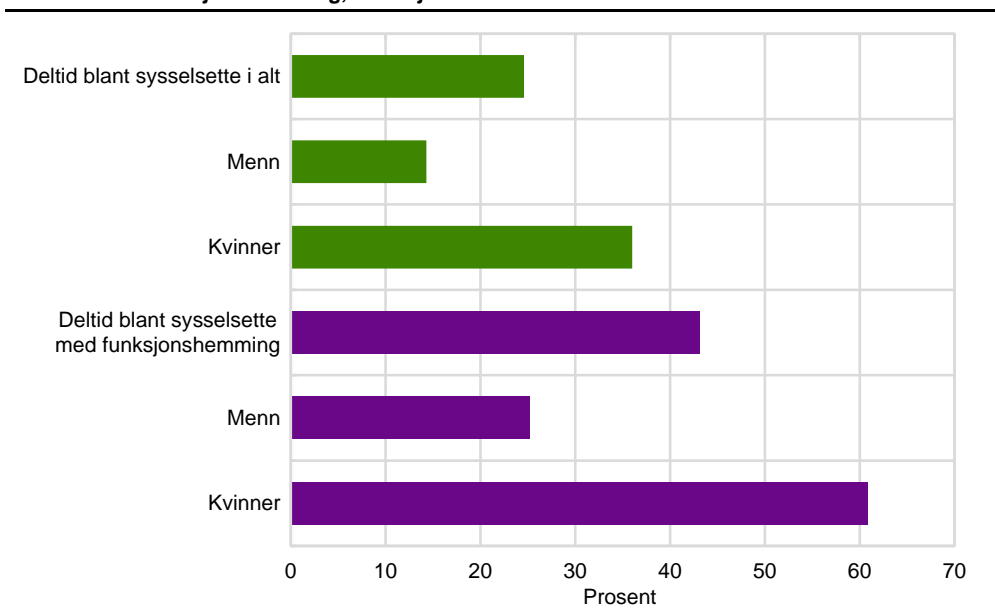
Figur 5.1 Sysselsette i alt 15-66 år og sysselsette med funksjonshemming. Prosent av alle personar i kvar gruppe

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Arbeidstid Av dei som er i arbeid, er det betydeleg fleire på deltid blant dei funksjonshemma enn blant dei sysselsette totalt. I 2016 hadde 43 prosent av dei sysselsette med funksjonshemming deltidсарbeid, mens dette gjaldt for berre 25 prosent av dei sysselsette i alt. Deltid er klart mest utbreidd for kvinner, både blant funksjonshemma og blant sysselsette i alt. Blant kvinner med funksjonshemming hadde 61 prosent deltidсарbeid, mot 36 prosent av dei sysselsette kvinnene i alt. For menn var dei tilsvarende tala 25 og 14 prosent (figur 5.2 og tabell A4).

Figur 5.2 Sysselsette på deltid blant sysselsette i alt 15-66 år og blant sysselsette med funksjonshemming, etter kjønn. 2. kvartal 2016

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

<i>Hovudsakleg aktivitet</i>	I AKU blir alle utan inntektsgivande arbeid, og dei som er sysselsette på deltid, spurde om kva dei meiner er deira hovudsaklege aktivitet, med utgangspunkt i følgjande alternativ: yrkesaktiv, student/skoleelev, alderspensjonist, førtidspensjonist, arbeidsufør, heimearbeidande, arbeidsledig, vernepliktig eller anna. Kategorien "yrkesaktiv" omfattar både dei som er sysselsette på heiltid, og dei med deltidsjobb som oppgir yrkesaktivitet som sin hovudsaklege aktivitet. Den største gruppa blant dei funksjonshemma er dei som svarer førtidspensjonist eller arbeidsufør. Dei utgjer 43 prosent, mot 10 prosent for befolkninga i alt 15-66 år (tabell B2). Den nest største gruppa er dei som hovudsakleg ser på seg sjølv som yrkesaktive (38 prosent, mot 67 prosent av befolkninga i alt).
<i>Næringsfordeling</i>	Fordelinga på næringsgrupper blant funksjonshemma i arbeid er nokså lik den som gjeld for sysselsette i alt. Det er likevel ein viss overrepresentasjon blant funksjonshemma i helse- og sosialtenester og i undervisning (tabell A5). Desse resultatata er i tråd med tidlegare undersøkingar.
<i>Yrkesfordeling</i>	Personar med funksjonshemming ser ut til å vere noko underrepresenterte i høgskoleyrke og i akademiske yrke, utanom undervisningsyrke (tabell B8). Det har samanheng med at funksjonshemma generelt har ein lågare prosentdel med høgare utdanning enn befolkninga totalt. Av dei sysselsette med funksjonshemming har 31 prosent universitets- eller høgskoleutdanning, samanlikna med 42 prosent av dei sysselsette i alt (tabell B9). Ei av yrkesgruppene der funksjonshemma viser ein tendens til overrepresentasjon, er pleie- og omsorgsarbeidarar.
<i>Utdanningsnivå</i>	Yrkesaktiviteten aukar med stigande utdanningsnivå blant dei funksjonshemma, som den også gjer i befolkninga elles (tabell B9). Mens 45 prosent av dei funksjonshemma med utdanning på vidaregåande nivå er i arbeid, gjeld det 62 prosent av dei med høgskole- eller universitetsutdanning på inntil fire år og 68 prosent av dei med høgare utdanning enn dette.
<i>Tilsettingsform (fast/mellombels)</i>	Det er om lag like mange fast tilsette blant dei funksjonshemma som blant dei tilsette i alt, det vil seie 90 prosent (tabell A8). Desse tala har vore nokså stabile dei siste åra, når ein tar omsyn til feilmarginen i utvalsundersøkinga.
<i>Mottak av stønader</i>	62 prosent av alle med funksjonshemming oppgav å motta ein eller fleire stønader som følgje av funksjonshemminga i 2. kvartal 2016 (tabell B11). Av dei sysselsette med funksjonshemming var 36 prosent stønadsmottakarar. Fleire kvinner enn menn mottok stønad. Blant funksjonshemma i alt gjaldt det 69 prosent av kvinnene og 54 prosent av mennene. Blant funksjonshemma i arbeid var tala respektive 46 og 24 prosent. Desse tala over stønadsmottak har vore relativt stabile over fleire år.
<i>Ønske om arbeid blant ikkje-sysselsette</i>	Av dei funksjonshemma som ikkje var sysselsette i 2. kvartal 2016, var det ein fjerdedel, eller 85 000 personar, som ønskte seg eit arbeid (tabell A15). Desse tala har stort sett halde seg på dette nivået sidan undersøkingane starta opp i 2002, når ein tar omsyn til feilmarginen i AKU. I befolkninga i alt var det til samanlikning ein tredjedel av dei ikkje-sysselsette som uttrykte ønske om arbeid.
<i>Funksjonshemma klassifiserte som arbeidsledige</i>	Ikkje alle som ønsker arbeid, blir rekna som arbeidsledige i statistikken. Det gjeld nokre vilkår om aktiv søking etter arbeid dei siste fire vekene og om å kunne starte i ein jobb på kort varsel. Av dei 85 000 funksjonshemma med ønske om arbeid var det 25 000 som blei klassifiserte som arbeidsledige i 2. kvartal 2016. Samanlikna med same kvartal året før inneber det ein auke i talet på arbeidsledige med 10 000

blant dei funksjonshemma. Auken kom i hovudsak blant menn. I prosent av alle funksjonshemma menn gjekk arbeidsløysa opp frå 3,7 til 6,0 prosent i denne perioden.

Dei 25 000 arbeidsledige med funksjonshemming utgjorde 19 prosent av dei ledige totalt i 2. kvartal 2016, mot 12 prosent året før. I prosent av personar med funksjonshemming i alt var arbeidsløysa for denne gruppa på 3,9 prosent i 2. kvartal 2016, om lag som for befolkninga totalt 15-66 år. Samanlikna med året før var det ein auke i arbeidsløysa for dei funksjonshemma på 1,4 prosentpoeng, mens det i befolkninga totalt var ein auke på 0,3 prosentpoeng, som tilsvarte 12 000 fleire ledige (tabell A1).

Type helseproblem Rygg- eller nakkeproblem er det helseproblemet som er mest utbreidd blant dei som oppgir å ha ei funksjonshemming i denne undersøkinga (31 prosent). Problem med bein/føter og hender/armar blir oppgitt av respektive 21 og 16 prosent (tabell A2). Ein må her vere merksam på at kvar person kan ha oppgitt meir enn eitt helseproblem. Det er eit særleg stort overlapp mellom desse førstnemnde problema. Totalt sett oppgir om lag halvparten av dei funksjonshemma eitt eller fleire av desse muskel- og skjelettproblema.

Utover dette er det 17 prosent av dei funksjonshemma som oppgir psykiske problem, 6 prosent synsproblem og 6 prosent lese- og skrivevanskar o.l. Over tid er det ingen store endringar i fordelinga på dei ulike typane av helseproblem, bortsett frå ein viss auke i prosentdelen som oppgir psykiske problem.

Redusert arbeidsevne Av dei funksjonshemma i arbeid oppgir 57 prosent at funksjonshemminga avgrensar kva *type arbeidsoppgåver* dei kan utføre, gitt eventuelle hjelpemiddel som dei rår over (tabell A9). 51 prosent oppgir at funksjonshemminga avgrensar *kor mykje* dei kan arbeide, dvs. arbeidstida per dag eller veke (tabell A10). Samanlikna med 2002, då desse undersøkingane starta opp, har prosentdelen som oppgir at arbeidsevna er redusert, gått ned med 12 prosentpoeng når det gjeld type arbeidsoppgåver og med 7 prosentpoeng når det gjeld arbeidstid.

Det er ei overvekt av kvinner blant dei som oppgir at funksjonshemminga avgrensar *kor mykje* dei kan arbeide (63 prosent for kvinner, mot 39 prosent for menn). Dette avspeglar seg i prosentdelen deltidsarbeidande, sjå avsnittet om arbeidstid ovanfor. Det er også fleire kvinner enn menn som oppgir at funksjonshemminga avgrensar kva type arbeidsoppgåver dei kan utføre (62 prosent mot 50 prosent).

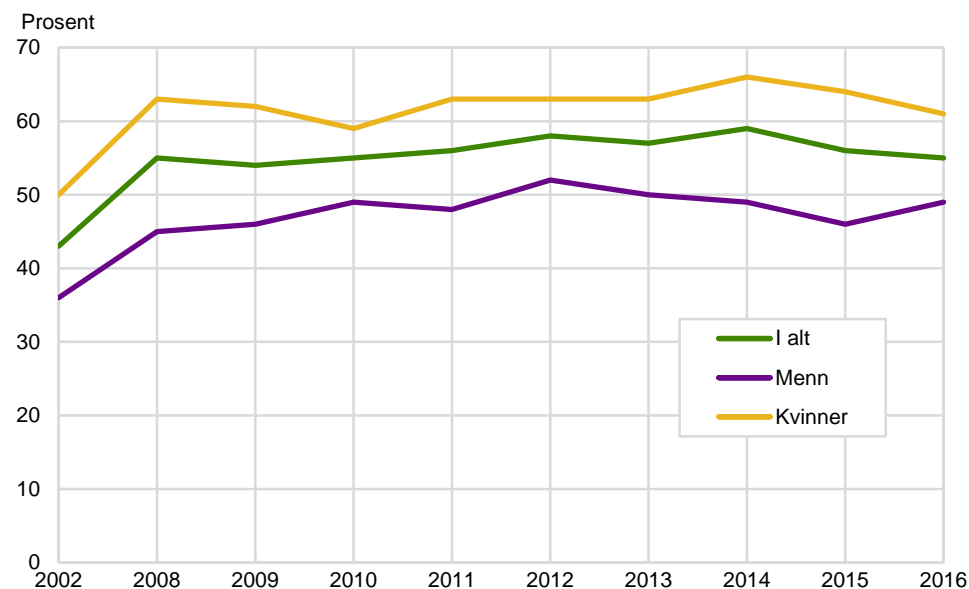
Transport til og frå jobb Frå og med undersøkinga i 2011 blir det også spurt om funksjonshemminga gjer det vanskeleg å kome seg til og frå ein jobb. Nær 30 prosent av alle med funksjonshemming oppgav i 2016 at dei har problem med transport; 45 prosent av dei som ikkje var i arbeid, og 10 prosent av dei som var i arbeid (tabell B4).

Når funksjonshemminga oppstod Nær 40 prosent av dei tilsette med funksjonshemming oppgav at funksjonshemminga oppstod *etter* at dei hadde byrja i nåverande jobb. Dette er på same nivå som i dei fleste tidlegare undersøkingane (tabell A11).

Tilrettelegging av arbeidet Tilsette med funksjonshemming blir spurde om arbeidssituasjonen er blitt tilpassa funksjonshemminga. Det framkom i 2016 at 55 prosent hadde fått tilpassingar i form av endringar i arbeidsoppgåvene, i arbeidstida eller fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen. Sett i forhold til 2. kvartal 2002, då dette blei kartlagt for første gong, er det ein auke på 12 prosentpoeng, noko som kan ha samanheng med IA-avtalen (figur 5.3 og tabell A12). Det er i første rekke fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen stadig fleire har fått.

Av dei som *ikkje* hadde fått arbeidssituasjonen tilpassa funksjonshemminga, meinte 13 prosent at det var *behov* for slik tilpassing. Av dei som alt hadde fått noka tilrettelegging, hadde 20 prosent behov for *endå meir* (tabell A13 og A14). Desse resultatane er på om lag same nivå som for dei seks føregåande åra, når ein tar omsyn til feilmarginen.

Figur 5.3 Tilsette 15-66 år med funksjonshemming som har fått tilpassingar i arbeidssituasjonen, etter kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

6. Samanlikning av norske og svenske tal¹

Også i Sverige blir situasjonen på arbeidsmarknaden for dei funksjonshemma regelmessig kartlagt via liknande intervjuundersøkingar som i Noreg. Det er relativt sett om lag like mange personar som oppgir å ha ei funksjonshemming i begge land, men prosentdelen av desse som er sysselsett, er klart høgare i Sverige. I dette kapitlet skal vi sjå nærare på kva som kan ligge til grunn for dette, med utgangspunkt i tal for 2015. Kan det i stor grad skuldast ulike opplegg for undersøkingane, for eksempel ulik utforming av spørsmål? Eller er det primært eit uttrykk for at personar med nedsett funksjonsevne i større grad er integrerte på arbeidsmarknaden i Sverige enn i Noreg, altså reelle skilnader?

I 2015 var 62 prosent av dei funksjonshemma i Sverige sysselsette, samanlikna med 46 prosent i Noreg, når vi held oss til den same aldersgruppa i begge land, det vil seie 16-64 år (det publiserte talet for Noreg var elles 43,4 prosent, men då for aldersgruppa 15-66). Talet på sysselsette var altså 16 prosentpoeng høgare i Sverige enn i Noreg for denne gruppa. For heile befolkninga i same aldersgruppe var skilnaden på berre 1,6 prosentpoeng i svensk favør.

Definisjonen av sysselsetting og korleis denne blir målt i AKU skulle i utgangspunktet vere nokså lik i dei to landa, sidan det i begge tilfelle er internasjonale retningslinjer som ligg til grunn både for klassifiseringa og opplegget for undersøkingane. Det er likevel ein ulik praksis mellom landa når det gjeld implementeringa av sysselsettingsdefinisjonen, nærmare bestemt klassifisering av personar med lange fråvær frå arbeid. I Sverige kan ein vere borte frå jobben og motta sjukepengar over fleire år, og om ein framleis har ein jobb å vende tilbake til,

¹ Kapittel 6 bygger på eit prosjekt utført av Helge Næsheim og Camilla Schjetlein Sundt, SSB.

vil ein bli rekna som sysselsett. I Noreg vil slike tilfelle normalt ikkje bli klassifiserte som sysselsette. Nettopp slike grupper vil i større grad enn andre svare at dei har ei funksjonshemming, og dette vil bidra til å trekke sysselsettingsnivået i Sverige noko opp. Det slår likevel ut med berre 1 prosentpoeng.

Ein annan faktor knytta til sjølve undersøkingane gjeld det innleiande spørsmålet om ein har ei funksjonshemming eller ikkje. Det er noko ulikt utforma i dei to landa. Resultata tyder på at den svenske undersøkinga i større grad enn den norske fangar opp personar med lettare funksjonshemmingar, som i mindre grad avgrensar arbeidsevna, det vil seie ei gruppe som i større grad er sysselsett enn dei med tyngre funksjonshemmingar. Når prosentdelen funksjonshemma i befolkninga likevel blir målt til om lag den same i dei to landa, skuldast dette ei skeiv samansetjing av nettoutvalet, som slår ekstra mykje ut i Sverige, der fråfallet i undersøkinga er dobbelt så høgt som i Noreg. Om dei norske data blei justerte for dette, ville skilnaden i sysselsettingsprosent mellom dei to landa bli redusert med 2,4 prosentpoeng. Denne konklusjonen er basert på ein føresetnad om at helsetilstanden i form av meir alvorlege diagnosar er nokså lik i dei to landa, og at estimeringsmetodane som blir brukte for vekting av tala, justerer omtrent likt for det skeive utvalet i Sverige og Noreg.

Konklusjonen er dermed at forskjellen i sysselsettingsprosent for dei funksjonshemma i hovudsak skuldast reelle forhold på arbeidsmarknaden. Ei viktig årsak til dette er statlege sysselsettingstiltak retta mot funksjonshemma. Slike tiltak inneber at ein aukar talet på jobbar spesielt for denne gruppa. I Sverige utgjorde personar på denne typen tiltak 8 prosent av talet på funksjonshemma i 2015, mens det tilsvarande talet for Noreg var på berre 1 prosent. Dette er altså jobbar som ein mottar løn for og som i teorien blir medrekna som sysselsette i AKU. Om Noreg hadde hatt like stort volum av slike tiltak som Sverige, og dette fullt ut resulterte i fleire sysselsette målt i AKU, ville sysselsettingsprosenten for dei funksjonshemma ha auka med rundt 6 prosentpoeng. Det er ei viss usikkerheit knytta til føresetnaden bak desse tala, sidan det ikkje er eit ein-til-ein-forhold mellom det å vere klassifisert som å ha redusert arbeidsevne hos Arbeids- og velferdsforvaltninga (NAV) og det å svare at ein har ei funksjonshemming i AKU.

Med dei faktorane som her er gått igjennom, er forskjellen i sysselsettingsprosent mellom Noreg og Sverige redusert frå 16 til 6,6 prosentpoeng. Andre faktorar som kan forklare at Sverige har ein høgare sysselsettingsprosent blant dei funksjonshemma, er at avkortingsreglane for offentlege stønader i forhold til arbeidsinntekt, forutan skattereglane, kan vere ulike. Betydninga av slike faktorar har det likevel ikkje vore rom for å analysere i dette prosjektet.

7. Bruttostraumar blant funksjonshemma på arbeidsmarknaden

I dette kapitlet skal vi sjå korleis personar med funksjonshemming skiftar status på arbeidsmarknaden frå det eine året til det andre, basert på dei som deltar i undersøkinga to år på rad (for denne gruppa gjeld det normalt ein tredel av utvalet). Den statistiske usikkerheita er større for desse tala enn det som normalt gjeld for AKU, sidan storleiken på utvalet for slike paneldata er mindre.

Av dei som begge år oppgav å ha ei funksjonshemming, var det om lag 86 prosent som hadde same status på arbeidsmarknaden to år på rad i perioden 2014-2016. Nær halvparten var utanfor arbeidsstyrken, mens 37 prosent var sysselsette to år på rad (tabell 7.1). I perioden frå 2011 til 2014 var det ein større prosentdel som hadde same status; ikkje som sysselsette, men ved at fleire var utanfor arbeidsstyrken to år på rad.

Mens første del av tabell 7.1. viser overgangar for dei som oppgav å ha ei funksjonshemma begge år, gjeld siste del dei som rekna seg som funksjonshemma berre det første året (om lag 34 prosent for åra 2012-2013, 37 prosent for 2013-2014, 40 prosent for 2014-2015 og 32 prosent for 2015-2016). Prosentdelen som hadde same status på arbeidsmarknaden begge år i denne gruppa, skil seg berre lite frå dei som var funksjonshemma begge år. Men dei som i mellomtida hadde endra vurdering av seg sjølv som funksjonshemma, har ein klart høgare prosentdel sysselsette på begge tidspunkt. Det indikerer at deira helseproblem er mindre alvorleg, eller av ein annan type, enn for dei som reknar seg som funksjonshemma begge år.

Tabell 7.1 Overgang mellom arbeidsmarknadsstatusar frå eitt år til eit anna. Prosent av funksjonshemma i alt

	2011- 2012	2012- 2013	2013- 2014	2014- 2015	2015- 2016
Funksjonshemma begge år	100	100	100	100	100
Same status	91,1	88,9	88,9	86,3	86,4
Sysselsett	32,2	32,5	36,8	37,6	36,5
Arbeidsledig	0,3	0,0	0,7	0,0	1,0
Utanfor arbeidsstyrken	58,6	56,4	51,4	48,7	48,9
Overgang frå sysselsett	5,9	7,3	4,9	7,5	7,9
Til arbeidsledig	0,3	0,7	0,0	0,4	0,7
Til utanfor arbeidsstyrken	5,6	6,6	4,9	7,1	7,2
Overgang frå arbeidsledig	1,0	2,0	1,8	1,9	1,7
Til sysselsett	0,7	1,0	0,4	0,0	1,0
Til utanfor arbeidsstyrken	0,3	1,0	1,4	1,9	0,7
Overgang frå utanfor arbeidsstyrken	1,9	2,0	4,5	4,1	4,3
Til sysselsett	1,6	1,0	2,8	3,4	3,6
Til arbeidsledig	0,3	1,0	1,7	0,7	0,7
Funksjonshemma berre første år	100	100	100	100	100
Same status	88,1	85,5	89,0	83,8	86,0
Sysselsett	57,9	62,7	68,0	62,6	65,7
Arbeidsledig	0	0,6	0,6	0,0	0,0
Utanfor arbeidsstyrken	30,2	22,2	20,4	21,2	20,3
Overgang frå sysselsett	5,0	7,6	4,7	8,9	4,2
Overgang frå arbeidsledig	2,0	3,2	2,3	3,4	2,8
Overgang frå utanfor arbeidsstyrken	5,0	3,8	4,1	3,9	7,0

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I tabell 7.2. ser vi på aldersgruppene 15-54 år og 55-66 år kvar for seg. I alderen 15-54 år var 41 prosent sysselsette begge år, mens 43 prosent var utanfor arbeidsstyrken. Blant dei eldre var 31 prosent sysselsette og 56 prosent utanfor arbeidsstyrken begge år. Skifte av status frå å vere sysselsett til å gå ut av arbeidsstyrken gjaldt for 5 prosent blant dei yngste og 9 prosent blant dei eldste.

Tabell 7.2 Overgang mellom arbeidsmarknadsstatusar fra eitt år til eit anna etter aldersgrupper. Prosent av funksjonshemma begge år i alt. 2015-2016

	15-54 år	55-66 år
Funksjonshemma i alt begge år	100	100
Same status	85,6	87,2
Sysselsett	41,0	31,2
Arbeidsledig	1,8	0,0
Utanfor arbeidsstyrken	42,8	56,0
Overgang frå sysselsett	6,6	9,2
Til arbeidsledig	1,2	0,0
Til utanfor arbeidsstyrken	5,4	9,2
Overgang frå arbeidsledig	2,4	0,7
Til sysselsett	1,8	0,0
Til utanfor arbeidsstyrken	0,6	0,7
Overgang frå utanfor arbeidsstyrken	5,4	2,8
Til sysselsett	4,2	2,8
Til arbeidsledig	1,2	0,0

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Om vi tar omsyn til at sysselsettingsnivået er svært forskjellig for dei funksjonshemma samanlikna med befolkninga i alt, og bereknar overgangsrater på grunnlag av dette (tabell 7.3), ser vi at ratene gir eit anna bilete enn dei tabellane som er presenterte ovanfor. Overgang frå å vere sysselsett til å gå ut av arbeidsstyrken er klart høgara for dei funksjonshemma enn for befolkninga totalt, og motsvarande er overgangsraten frå å vere utanfor arbeidsstyrken til å bli sysselsett markant høgare for totalbefolkninga enn for dei funksjonshemma. Dette må ein også sjå i samanheng med ulik aldersstruktur i dei to gruppene.

Tabell 7.3 Overgangsrater for funksjonshemma og for personar i alt 15-66 år

	Funksjonshemma					Alle
	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2015-2016
Status år 1	100	100	100	100	100	100
Sysselsett	38,2	39,7	41,7	45,0	44,3	84,0
Arbeidsledig	1,3	2,0	2,4	2,2	2,6	1,8
Utanfor arbeidsstyrken	60,5	58,4	55,9	52,8	53,1	14,2
Overgangsrater frå sysselsett (prosent av sysselsette år 1)						
I alt	15,5	18,2	11,7	16,5	17,7	5,6
Til arbeidsledig	0,8	1,7	0,0	0,8	1,5	1,1
Til utanfor arbeidsstyrken	14,7	16,5	11,7	15,7	16,2	4,5
Overgangsrater frå utanfor arbeidsstyrken (prosent av utanfor arbeidsstyrken år 1)						
I alt	3,2	3,4	8,1	7,7	8,0	21,4
Til sysselsett	2,7	1,7	5,0	6,3	6,8	17,2
Til arbeidsledig	0,5	1,7	3,1	1,4	1,2	4,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

8. Spørjeskjema

Spørsmåla om funksjonshemming gjekk til alle i aldersgruppa 15-66 år, men blei stilt berre ved *direkte intervju*, altså når intervjuobjektet sjølv blei intervjuet, ikkje via ein annan person i familien, og berre til personar som deltok i undersøkinga for 2.-7. gong, dvs. 6/8 av utvalet.

1. I tillegg har vi noen spørsmål om funksjonshemming. Med funksjonshemming menes varige helseproblemer som kan medføre begrensninger i det daglige liv. Det kan være nedsatt syn, hørsel eller bevegelighet, lese- og skrivevansker, hjerte- eller lunge-problemer, psykiske lidelser osv. Har du etter din mening en funksjonshemming?

- 1 JA → 2a
2 NEI → Slutt

Hjelpetekst til intervjuerne:

Det er IOs egne betraktninger om begrepet funksjonshemming og helseproblem som skal avgjøre svaret på spm.1. For en nærmere presisering av "funksjonshemming", utover at den "kan medføre begrensninger i det daglige liv", kan det tilføyes at den kan være medfødt eller ha oppstått seinere, som følge av sykdom, ulykke eller skade. Vi er bare ute etter helseproblemer eller skader av mer varig karakter, dvs. med en varighet på minst 6 måneder, ikke mer akutte tilfeller uten innvirkning på dagligliv eller yrkesliv på lengre sikt.

Det kan hende at enkelte IO med ett eller flere av de nevnte helseproblemene ikke selv regner det som noen funksjonshemming, helseproblem eller som noen begrensning i dagliglivet. I så fall skal man selvfølgelig akseptere IOs oppfatning på dette punkt.

2a. Hva slags funksjonshemming eller helseproblem har du?

- 01 PROBLEMER MED HENDER ELLER ARMER (INKL. REVMATISME)
- 02 PROBLEMER MED BEIN ELLER FØTTER (INKL. REVMATISME)
- 03 RYGG- ELLER NAKKEPROBLEMER (INKL. REVMATISME)
- 04 SYNSPROBLEMER/BLINDHET
- 05 HØRSELSPROBLEMER/DØVHET
- 06 TALEVANSKER
- 07 HUDPROBLEMER (INKL. ALLERGIER)
- 08 LUNGE- OG PUSTEPROBLEMER (INKL. ASTMA OG BRONKITT)
- 09 HJERTE- OG KARSYKDOMMER
- 10 KREFT
- 11 MAGE-/TARM-/NYRE-/LEVERSYKDOMMER
- 12 DIABETES
- 13 EPILEPSI
- 14 PSYKISKE PROBLEMER (ANGST, DEPRESJON, FOBIER, "NERVEPROBLEMER" O.L.)
- 15 LESE- OG SKRIVEVANSKER (DYSLEKSI), TALLBLINDHET/REGNEVANSKER (DYSKALKULI)
- 16 ANDRE ALVORLIGE SYKDOMMER (MS, HIV, PARKINSONS, NEVROLOGISKE PROBLEMER M.M.)
- 17 ANDRE VARIGE HELSEPROBLEMER (INKL. RUSMISBRUK)

Hjelpetekst til intervjuerne: Når IO skal vurdere om det er et helseproblem eller ikke, skal det tas hensyn til eventuelle hjelpemidler som IO bruker (briller, høreapparat m.v.).

3. Mottar du i dag noen form for økonomiske ytelser eller stønader som følge av funksjonshemmingen, - i tilfelle hvilke?

Hjelpetekst til intervjuerne: Ytelser fra både offentlig og privat hold skal medregnes.

- 01 NEI, INGEN
- 02 UFØREPENSJON
- 03 GRUNNSTØNAD ELLER HJELPESTØNAD
- 04 ARBEIDSAVKLARINGSPENGER
- 06 SYKEPENGER
- 07 ALDERSPENSJON, AVTALEFESTET FØRTIDSPENSJON (AFP) E.L.
- 08 SOSIALHJELP
- 09 BOSTØTTE (FRA HUSBANKEN ELLER KOMMUNEN)
- 10 DAGPENGER UNDER ARBEIDSLEDIGHET
- 11 KURSSTØNAD VED ARBEIDSMARKEDSTILTAK
- 12 ØKONOMISKE YTELSER FRA PRIVAT HOLD (FORSIKRINGSSLESKAP, PRIVATE PENSJONSKASSER, TIDLIGERE ARBEIDSGIVERE)
- 13 ANNET

4. Vil du si at funksjonshemmingen din begrenser hva slags type arbeidsoppgaver du kan utføre? Ta i betraktning eventuelle hjelpemidler du har til rådighet.

- 1 JA
- 2 NEI

5. Vil du si at funksjonshemmingen din begrenser hvor mye du kan arbeide, det vil si din daglige eller ukentlige arbeidstid?

- 1 JA
- 2 NEI

Til funksjonshemmede som er sysselsatt:

5a. Gjør funksjonshemmingen det vanskelig å komme seg til og fra arbeid?

- 1 JA
- 2 NEI

Til funksjonshemmede som er ikke-sysselsatt:

5b. Ville funksjonshemmingen ha gjort det vanskelig å komme seg til og fra et arbeid?

- 1 JA
- 2 NEI

SPM. 6a - 10: Til funksjonshemmede som er sysselsatt:

Ikke-sysselsatte → spm. 12

6a. Er din arbeidssituasjon blitt tilpasset funksjonshemmingen din i form av endringer i arbeidsoppgavene?

1 JA → spm. 6b

2 NEI → spm. 6c

6b. Er det behov for noen flere endringer i arbeidsoppgavene?

1 JA → spm. 7a

2 NEI → spm. 7a

6c. Er det behov for noen slik tilrettelegging?

1 JA → spm. 7a

2 NEI → spm. 7a

7a. Er din arbeidssituasjon blitt tilpasset din funksjonshemming i form av endringer i arbeidstiden?

1 JA → spm. 7b

2 NEI → spm. 7c

7b. Er det behov for noe mer tilpasning av arbeidstiden?

1 JA → spm. 8a

2 NEI → spm. 8a

7c. Er det behov for noen slik tilrettelegging?

1 JA → spm. 8a

2 NEI → spm. 8a

8a. Er arbeidsplassen din tilrettelagt med fysiske hjelpemidler?

1 JA → spm. 8b

2 NEI → spm. 8c

8b. Er det behov for noe mer fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen?

1 JA → spm. 9

2 NEI → spm. 9

8c. Er det behov for noen slik tilrettelegging?

1 JA → spm. 9

2 NEI → spm. 9

10. Oppstod din funksjonshemming før eller etter at du begynte i nåværende jobb?

1 FØR

2 ETTER

SLUTT for de sysselsatte

Til ikke-sysselsatte som tidligere har vært i arbeid:

12. Hva var den viktigste grunnen til at du sluttet i din forrige jobb?

0 BLE OPPSAGT/PERMITTERT, BEDRIFTEN NEDLAGT,

MANGEL PÅ OPPDRAG

→ Slutt

1 ARBEIDET VAR MIDLERTIDIG, TIDSBEGRENSET

→ Slutt

2 OMSORG FOR BARN ELLER PLEIE AV ANDRE PERSONER

→ Slutt

3 PERSONLIGE ELLER FAMILIEMESSIGE FORHOLD

→ Slutt

4 EGEN SYKDOM ELLER UFØRHET

→ 13b

5 SKOLEGANG ELLER STUDIER

→ Slutt

6 BLE FØRTIDSPENSJONERT

→ Slutt

7 ALDERSPENSJONERT

→ Slutt

8 VERNEPLIKT ELLER SIVILTJENESTE

→ Slutt

9 ANNET

→ Slutt

SPM. 13a-14a: Til ikke-sysselsatte som ikke tidligere har hatt noe inntektsgivende arbeid og som svarte ja på minst ett av spørsmålene 4-5:

13a. Mener du at du kunne ha påtatt deg et inntektsgivende arbeid hvis arbeidssituasjonen ble tilpasset funksjonshemmingen?

1 JA	→	14a
2 NEI	→	Slutt
3 VET IKKE	→	Slutt

14a. Hvilke tilpasninger sikter du da i første rekke til?

- 1 ENDRINGER I ARBEIDSOPPGAVENE
- 2 ENDRINGER I ARBEIDSTIDEN
- 3 TRANSPORT TIL OG FRA ARBEIDSPLASSEN
- 4 FYSISK TILRETTELEGGING AV ARBEIDSPLASSEN, F.EKS. VED BRUK AV ULIKE HJELPEMIDLER
- 5 ANNEN TILRETTELEGGING, F.EKS. STØTTEPERSON

Spm. 13b-14b: Til ikke-sysselsatte som sluttet i sin forrige jobb pga. sykdom/uførhet og som svarte ja på minst ett av spørsmålene 4-5:

13b. Mener du at du kunne ha fortsatt i jobben hvis din arbeidssituasjon i større grad var blitt tilpasset funksjonshemmingen?

1 JA	→	14b
2 NEI	→	Slutt
3 VET IKKE	→	Slutt

14b. Hvilke tilpasninger sikter du da til?

- 1 ENDRINGER I ARBEIDSOPPGAVENE
- 2 ENDRINGER I ARBEIDSTIDEN
- 3 TRANSPORT TIL OG FRA ARBEIDSPLASSEN
- 4 FORHOLDET TIL KOLLEGER, ARBEIDSMILJØET
- 5 FYSISK TILRETTELEGGING AV ARBEIDSPLASSEN, F.EKS. VED BRUK AV ULIKE HJELPEMIDLER
- 6 ANNEN TILRETTELEGGING, F.EKS. STØTTEPERSON

Vedlegg A: Tidsserietabellar 2002-2016

Tabell A1 Personar i alt 15-66 år og personar med funksjonshemming etter arbeidsstyrkestatus og kjønn. 2002-2016. 1000 og i prosent av alle personar i kvar gruppe

	2. kvartal 2002	2. kvartal 2004	2. kvartal 2006	2. kvartal 2014	2. kvartal 2015	2. kvartal 2016
Personar i alt	2 975	3 024	3 142	3 489	3 521	3 542
Personar med funksjonshemming	496	557	544	539	585	636
Prosentdel av personar i alt	16,7	18,4	17,3	15,4	16,6	18,0
Syssette i alt	2 279	2 258	2 332	2 604	2 615	2 596
Prosentdel av personar i alt	76,6	74,7	74,2	74,6	74,3	73,3
Syssette med funksjonshemming	229	249	234	232	254	282
Prosentdel av funksjonshemma i alt	46,0	44,6	43,1	43,1	43,4	44,3
Arbeidsledige i alt	95	111	98	91	122	134
Prosentdel av personar i alt	3,2	3,7	3,1	2,6	3,5	3,8
Arbeidsledige med funksjonshemming	14	13	18	15	15	25
Prosentdel av funksjonshemma i alt	2,9	2,3	3,3	2,9	2,5	3,9
Menn i alt	1 510	1 534	1 592	1 790	1 804	1 817
Personar med funksjonshemming	237	255	251	247	268	291
Prosentdel av personar i alt	15,7	16,6	15,7	13,8	14,8	16,0
Syssette i alt	1 206	1 188	1 231	1 370	1 373	1 364
Prosentdel av personar i alt	79,9	77,5	77,4	76,5	76,1	75,1
Syssette med funksjonshemming	112	119	118	106	119	140
Prosentdel av funksjonshemma i alt	47,3	46,5	47,1	42,8	44,4	48,1
Arbeidsledige i alt	51	64	53	53	71	87
Prosentdel av personar i alt	3,4	4,2	3,3	3,0	3,9	4,8
Arbeidsledige med funksjonshemming	8	7	11	10	10	18
Prosentdel av funksjonshemma i alt	3,5	2,6	4,3	3,9	3,7	6,0
Kvinner i alt	1 464	1 490	1 551	1 699	1 717	1 725
Personar med funksjonshemming	259	302	293	292	318	345
Prosentdel av personar i alt	17,7	20,2	18,9	17,2	18,5	20,0
Syssette i alt	1 072	1 070	1 100	1 234	1 241	1 232
Prosentdel av personar i alt	73,2	71,8	70,9	72,7	72,3	71,4
Syssette med funksjonshemming	116	130	116	127	135	142
Prosentdel av funksjonshemma i alt	44,9	43,0	39,6	43,4	42,6	41,1
Arbeidsledige i alt	44	47	45	37	51	47
Prosentdel av personar i alt	3,0	3,1	2,9	2,2	3,0	2,7
Arbeidsledige med funksjonshemming	6	6	7	6	5	7
Prosentdel av funksjonshemma i alt	2,4	2,1	2,5	2,0	1,5	2,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A2 Personar 15-66 år med funksjonshemming etter type helseproblem og kjønn. 2002-2016

Type helseproblem ¹	2. kvartal 2002	2. kvartal 2015	2. kvartal 2016	2. kvartal 2002	2. kvartal 2015	2. kvartal 2016
	1000			Prosent		
Personar med funksjonshemming i alt	496	585	636	100	100	100
Problem med hender eller armar (inkl. revmatisme)	86	99	104	17	17	16
Problem med bein eller føter (inkl. revmatisme)	99	128	137	20	22	21
Rygg- eller nakkeproblem (inkl. revmatisme)	165	172	200	33	29	31
Synsproblem/ blind	24	33	38	5	6	6
Hørsleproblem/ döv	24	27	33	5	5	5
Talevanskar	2	1	2	0	0	0
Hudproblem	15	7	10	3	1	2
Lunge- og pusteproblem	36	28	30	7	5	5
Hjarte- og karsjukdomar	36	38	32	7	7	5
Mage-/ tarm-/ nyre-/ leversjukdomar	14	18	21	3	3	3
Diabetes	16	16	13	3	3	2
Epilepsi	7	4	7	1	1	1
Psykiske problem	54	94	106	11	16	17
Lese- og skrivevanskar (dysleksi), talblindskap/reknevanskar (dyskalkuli)	20	37	41	4	6	6
Andre alvorlege sjukdomar	19	55	63	4	9	10
Andre varige helseproblem (inkl. rusmisbruk)	45	49	62	9	8	10
Menn med funksjonshemming i alt	237	268	291	100	100	100
Problem med hender eller armar (inkl. revmatisme)	29	36	38	12	13	13
Problem med bein eller føter (inkl. revmatisme)	39	53	52	17	20	18
Rygg- eller nakkeproblem (inkl. revmatisme)	68	72	86	29	27	30
Synsproblem/ blind	13	15	21	6	6	7
Hørsleproblem/ döv	14	15	19	6	5	7
Talevanskar	2	1	1	1	0	1
Hudproblem	6	2	4	3	1	1
Lunge- og pusteproblem	16	13	13	7	5	4
Hjarte- og karsjukdomar	23	27	19	10	10	7
Mage-/ tarm-/ nyre-/ leversjukdomar	6	8	8	3	3	3
Diabetes	8	10	7	3	4	2
Epilepsi	4	2	3	2	1	1
Psykiske problem	27	31	43	11	12	15
Lese- og skrivevanskar (dysleksi), talblindskap/reknevanskar (dyskalkuli)	14	21	29	6	8	10
Andre alvorlege sjukdomar	8	20	23	3	7	8
Andre varige helseproblem (inkl. rusmisbruk)	18	20	21	8	8	7
Kvinner med funksjonshemming i alt	259	318	345	100	100	100
Problem med hender eller armar (inkl. revmatisme)	57	63	66	22	20	19
Problem med bein eller føter (inkl. revmatisme)	59	75	84	23	24	24
Rygg- eller nakkeproblem (inkl. revmatisme)	96	101	113	37	32	33
Synsproblem/ blind	11	18	17	4	6	5
Hørsleproblem/ döv	9	12	13	4	4	4
Talevanskar	1	1	0	0	0	0
Hudproblem	9	5	6	4	1	2
Lunge- og pusteproblem	20	15	18	8	5	5
Hjarte- og karsjukdomar	13	11	13	5	3	4
Mage-/ tarm-/ nyre-/ leversjukdomar	8	10	13	3	3	4
Diabetes	8	6	7	3	2	2
Epilepsi	4	1	4	1	0	1
Psykiske problem	27	63	62	11	20	18
Lese- og skrivevanskar (dysleksi), talblindskap/reknevanskar (dyskalkuli)	6	16	12	2	5	3
Andre alvorlege sjukdomar	11	29	39	4	9	11
Andre varige helseproblem (inkl. rusmisbruk)	27	29	42	10	9	12

¹ Same person kan ha oppgitt meir enn eitt helseproblem, slik at tala ikkje summerer seg opp til talet på personar med funksjonshemming i alt.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A3 Sysselsatte i alt 15-66 år og sysselsatte med funksjonshemming etter alder og kjønn. 2002-2016. Prosent av alle personar i kvar gruppe

Alder og kjønn	Sysselsatte i alt					Sysselsatte med funksjonshemming				
	2. kvartal	2. kvartal	2.kvartal	2.kvartal	2.kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2.kvartal	2.kvartal	2.kvartal
	2002	2004	2014	2015	2016	2002	2004	2014	2015	2016
I alt	76,6	74,7	74,6	74,3	73,3	46,0	44,6	43,1	43,4	44,3
15-24	57,2	54,3	51,8	52,0	48,8	50,5	49,8	38,9	40,6	35,3
25-39	84,1	82,3	83,5	81,9	81,5	56,1	52,8	53,9	52,9	56,4
40-54	85,9	84,1	85,5	84,7	84,1	50,8	50,0	48,5	47,6	49,2
55-59	78,6	75,9	79,7	78,7	79,9	47,7	42,1	41,0	43,9	47,5
60-66	49,5	52,2	56,6	59,6	57,9	25,4	27,2	31,0	30,4	28,0
Menn	79,9	77,5	76,5	76,1	75,1	47,3	46,5	42,8	44,4	48,1
15-24	56,7	53,6	50,8	49,8	47,7	48,4	41,3	35,5	45,7	40,1
25-39	88,7	85,9	86,0	84,5	83,2	57,3	53,4	51,6	54,6	61,5
40-54	88,7	86,8	87,3	87,0	85,8	51,8	52,9	46,5	47,8	51,2
55-59	82,9	80,7	82,3	81,4	83,8	47,0	49,3	42,7	44,9	49,7
60-66	54,4	56,5	61,2	64,3	63,1	29,3	27,2	33,9	29,9	33,2
Kvinner	73,2	71,8	72,7	72,3	71,4	44,9	43,0	43,4	42,6	41,1
15-24	57,7	55,1	52,8	54,4	50,0	53,2	56,7	41,9	36,8	31,0
25-39	79,4	78,7	80,7	79,1	79,7	54,8	52,1	56,2	51,4	51,5
40-54	82,9	81,2	83,6	82,4	82,2	50,0	47,6	50,2	47,5	47,6
55-59	74,1	71,0	77,0	75,9	75,9	48,3	36,5	39,6	43,1	45,8
60-66	44,7	48,0	51,9	54,9	52,6	22,0	27,3	28,6	30,8	24,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A4 Sysselsatte på deltid blant sysselsatte i alt 15-66 år og blant sysselsatte med funksjonshemming, etter kjønn. 2002-2016. Prosent

Kjønn	Sysselsatte i alt					Sysselsatte med funksjonshemming				
	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal
	2002	2004	2014	2015	2016	2002	2004	2014	2015	2016
I alt	25,4	26,4	24,1	23,9	24,6	41,0	41,6	43,5	45,5	43,1
Menn	10,2	12,0	12,6	13,3	14,3	23,1	22,6	25,2	29,9	25,2
Kvinner	42,4	42,4	36,9	35,5	36,0	58,3	59,0	58,8	59,3	60,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A5 Sysselsatte i alt 15-66 år og sysselsatte med funksjonshemming etter næring. 2014 - 2016. Prosent

Næring	Sysselsatte i alt			Sysselsatte med funksjonshemming		
	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
00-99 I alt	100	100	100	100	100	100
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	2,3	1,9	2,0	3,4	2,8	2,4
05-09 Bergverksdrift og utvinning	2,9	2,8	2,3	1,7	1,6	1,0
10-33 Industri	8,6	8,9	8,2	8,7	7,5	8,7
35-39 Elektrisitet, vatn og renovasjon	1,0	1,1	1,2	0,6	0,9	1,1
41-43 Byggje- og anleggsverksemd	7,9	7,7	7,6	7,2	8,1	8,9
45-47 Varehandel, motorvognreparasjonar	13,1	13,4	13,8	12,0	13,0	13,2
49-53 Transport og lagring	5,1	5,4	5,4	5,9	4,4	5,0
55-56 Overnattings- og serveringsverksemd	2,8	2,6	2,6	3,0	2,0	3,5
58-63 Informasjon og kommunikasjon	4,0	3,9	3,8	2,6	2,5	2,6
64-66 Finansierings- og forsikringsverksemd	2,3	2,2	1,8	1,8	1,0	0,6
68-75 Teknisk tenesteyting, eigeidomsdrift	6,7	6,6	6,8	4,6	5,5	4,7
77-82 Forretningsmessig tenesteyting	4,2	4,4	4,6	3,1	4,1	5,1
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	6,5	6,7	6,6	4,6	4,8	5,1
85 Undervisning	8,7	8,6	8,6	10,5	10,8	9,9
86-88 Helse- og sosialtenester	19,8	19,7	20,5	25,8	25,1	22,9
90-99 Personleg tenesteyting	4,0	4,1	4,2	4,3	5,3	4,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A6 Sysselsette i alt 15-66 år og sysselsette med funksjonshemming, etter sektor og kjønn. 2015-2016. 1 000 og prosent

Sektor og kjønn	Sysselsette i alt		Sysselsette med funksjonshemming		Prosent av sysselsette i alt	
	2. kv.	2. kv.	2. kv.	2. kv.	2. kv.	2. kv.
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Begge kjønn						
I alt	2615	2596	254	282	9,7	10,9
Privat verksemd	1761	1757	160	181	9,1	10,3
Offentleg verksemd	839	829	92	100	11,0	12,1
Kommunal/fylkeskommunal	537	536	67	78	12,5	14,5
Statleg i alt	302	293	25	22	8,2	7,6
Helsetenester	92	99	8	7	9,1	6,9
Anna	210	194	16	15	7,8	8,0
Menn						
I alt	1373	1364	119	140	8,7	10,3
Privat verksemd	1102	1105	93	116	8,4	10,5
Offentleg verksemd	265	254	25	24	9,4	9,5
Kommunal/fylkeskommunal	139	137	18	18	12,9	13,4
Statleg i alt	126	117	7	6	5,4	4,8
Helsetenester	22	20	1	1	4,4	2,5
Anna	104	96	6	5	5,6	5,3
Kvinner						
I alt	1241	1232	135	142	10,9	11,5
Privat verksemd	659	652	67	65	10,2	10,0
Offentleg verksemd	574	575	67	76	11,7	13,2
Kommunal/fylkeskommunal	397	398	49	59	12,4	14,9
Statleg i alt	176	176	18	17	10,2	9,4
Helsetenester	70	78	7	6	10,6	8,0
Anna	106	98	11	10	9,9	10,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A7 Sysselsette 15-66 år med funksjonshemming etter mottak av stønader. 2002-2016. Prosent

Stønadmottak	2. kv. 2002	2. kv. 2004	2. kv. 2014	2. kv. 2015	2. kv. 2016
I alt	100	100	100	100	100
Mottar ingen stønad	59	64	59	62	64
Mottar ein el. fleire stønader ¹	41	36	41	38	36
Uførepensjon	22	21	19	18	18
Grunnstønad el. hjelpestønad	4	4	2	2	1
Attføringspengar/-ytingar	3	3	.	.	.
Rehabiliteringspengar	3	4	.	.	.
Arbeidsavklaringspengar	.	.	10	12	10
Sjukepengar	8	7	7	6	6
Økonomiske ytingar frå privat hald	2	2	1	2	1
Anna	4	3	2	1	1

¹ Same person kan motta fleire stønader, og fordelinga på dei ulike stønadene summerer seg derfor ikkje opp til totalen.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A8 Tilsette i alt 15-66 år og tilsette med funksjonshemming etter kjønn og tilsettingsform. 2002-2016. Prosent

Tilsettingsform	Tilsette i alt						Tilsette med funksjonshemming					
	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	2. kvartal	
	2002	2004	2010	2014	2015	2016	2002	2004	2010	2014	2015	2016
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Fast tilsette	90	91	92	92	92	91	87	90	91	92	91	90
Mellombels tilsette	10	9	8	7	8	9	13	11	9	7	8	9
Menn	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Fast tilsette	92	93	93	94	94	93	88	90	92	93	90	92
Mellombels tilsette	8	7	7	5	6	7	12	10	8	6	9	8
Kvinner	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Fast tilsette	88	89	90	91	90	89	86	89	90	91	92	88
Mellombels tilsette	12	11	10	9	9	11	14	11	10	8	7	11

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A9 Sysselsette 15-66 år med funksjonshemming etter kjønn og avgrensing i type arbeidsoppgåver som kan utførast. 2002-2016. Prosent

Avgrensing i type arbeidsoppgåver	2. kvartal 2002	2. kvartal 2014	2. kvartal 2015	2. kvartal 2016
I alt	100	100	100	100
Avgrensa	69	59	61	57
Ikkje avgrensa	32	40	39	43
Menn	100	100	100	100
Avgrensa	65	55	54	50
Ikkje avgrensa	35	45	46	50
Kvinner	100	100	100	100
Avgrensa	72	64	67	62
Ikkje avgrensa	28	36	33	38

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A10 Sysselsette 15-66 år med funksjonshemming etter kjønn og avgrensing i arbeidstida. 2002-2016. Prosent

Avgrensing i arbeidstida	2. kvartal 2002	2. kvartal 2014	2. kvartal 2015	2. kvartal 2016
I alt	100	100	100	100
Avgrensa	58	53	53	51
Ikkje avgrensa	42	46	47	49
Menn	100	100	100	100
Avgrensa	47	41	44	39
Ikkje avgrensa	53	58	57	61
Kvinner	100	100	100	100
Avgrensa	68	63	61	63
Ikkje avgrensa	32	36	39	37

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A11 Tilsette 15-66 år med funksjonshemming etter kjønn og om funksjonshemminga oppstod før eller etter at dei byrja i nåverande jobb. 2002-2016. Prosent

Når funksjonshemminga oppstod	2. kvartal 2002	2. kvartal 2014	2. kvartal 2015	2. kvartal 2016
I alt	100	100	100	100
Før ein byrja i nåverande jobb	58	59	60	61
Etter at ein byrja i nåverande jobb	42	40	39	39
Menn	100	100	100	100
Før ein byrja i nåverande jobb	60	59	65	63
Etter at ein byrja i nåverande jobb	40	41	35	37
Kvinner	100	100	100	100
Før ein byrja i nåverande jobb	55	59	56	59
Etter at ein byrja i nåverande jobb	45	40	43	41

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A12 Tilsette 15-66 år med funksjonshemming etter kjønn og tilpassingar i arbeidssituasjonen. 2002-2016. Prosent

Tilpassingar i arbeidssituasjonen	2. kvartal 2002	2. kvartal 2014	2. kvartal 2015	2. kvartal 2016
Begge kjønn				
Tilsette i alt	100	100	100	100
Ingen tilpassingar	57	41	44	45
Har fått éin el. fleire tilpassingar ¹	43	59	56	55
Endringar i arbeidsoppgåvene	27	32	31	28
Endringar i arbeidstida	21	30	27	25
Fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen	14	36	32	33
Menn				
Tilsette i alt	100	100	100	100
Ingen tilpassingar	64	51	54	51
Har fått éin el. fleire tilpassingar ¹	36	49	46	49
Endringar i arbeidsoppgåvene	25	26	26	26
Endringar i arbeidstida	14	22	17	17
Fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen	11	29	27	31
Kvinner				
Tilsette i alt	100	100	100	100
Ingen tilpassingar	50	34	36	39
Har fått éin el. fleire tilpassingar ¹	50	66	64	61
Endringar i arbeidsoppgåvene	29	38	35	30
Endringar i arbeidstida	28	37	35	32
Fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen	16	41	36	35

¹ Same person kan ha fått endringar på meir enn eitt område, slik at tala ikkje summerer seg opp.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A13 Tilsette 15-66 år med funksjonshemming som i nokon grad har fått arbeidssituasjonen tilpassa funksjonshemminga, etter behov for meir tilrettelegging. 2002-2016. Prosent

Tilpassingar i arbeidssituasjonen	2. kvartal 2002	2.kvartal 2014	2.kvartal 2015	2.kvartal 2016
Begge kjønn				
Tilsette i alt	100	100	100	100
Ikkje behov for meir tilrettelegging	79	84	80	80
Behov for meir tilrettelegging ¹	21	16	20	20
Endringar i arbeidsoppgåvene	11	7	8	9
Endringar i arbeidstida	9	7	8	7
Fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen	7	7	9	10
Menn				
Tilsette i alt	100	100	100	100
Ikkje behov for meir tilrettelegging	78	87	81	82
Behov for meir tilrettelegging ¹	22	13	19	18
Endringar i arbeidsoppgåvene	13	6	12	8
Endringar i arbeidstida	10	6	6	7
Fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen	5	6	7	7
Kvinner				
Tilsette i alt	100	100	100	100
Ikkje behov for meir tilrettelegging	79	82	79	79
Behov for meir tilrettelegging ¹	21	18	21	21
Endringar i arbeidsoppgåvene	9	8	6	10
Endringar i arbeidstida	8	8	9	8
Fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen	8	8	10	12

¹ Same person kan ha behov for endringar på meir enn eitt område, slik at tala ikkje summerer seg opp.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A14 Tilsette 15-66 år med funksjonshemming som ikkje har fått arbeidssituasjonen tilpassa funksjonshemminga, etter behov for slik tilrettelegging. 2002-2016. Prosent

Tilpassingar i arbeidssituasjonen	2. kvartal 2002	2.kvartal 2014	2.kvartal 2015	2.kvartal 2016
Begge kjønn				
Tilsette i alt	100	100	100	100
Ikkje behov for tilrettelegging	76	84	84	87
Behov for tilrettelegging ¹	24	16	16	13
Endringar i arbeidsoppgåvene	18	10	10	9
Endringar i arbeidstida	9	8	8	7
Fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen	10	9	7	8
Menn				
Tilsette i alt	100	100	100	100
Ikkje behov for tilrettelegging	81	87	90	90
Behov for tilrettelegging ¹	19	13	10	10
Endringar i arbeidsoppgåvene	13	10	6	5
Endringar i arbeidstida	6	7	5	5
Fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen	8	9	6	8
Kvinner				
Tilsette i alt	100	100	100	100
Ikkje behov for tilrettelegging	70	80	77	83
Behov for tilrettelegging ¹	30	20	23	17
Endringar i arbeidsoppgåvene	24	11	15	13
Endringar i arbeidstida	12	10	11	9
Fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen	11	9	8	9

¹ Same person kan ha behov for endringar på meir enn eitt område, slik at tala ikkje summerer seg opp.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A15 Funksjonshemma ikkje-sysselette 15-66 år etter ønske om arbeid. 2002-2016. Prosent

	2.kv. 2002	2.kv. 2004	2.kv.2006	2.kv.2008	2.kv.2010	2. kv 2014	2. kv 2015	2. kv 2016
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100
Ønskjer ikkje arbeid	73	76	73	69	76	72	73	76
Ønskjer arbeid	27	24	27	31	24	28	27	24

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A16 Funksjonshemma ikkje-sysselette 15-66 år som ønskjer arbeid, etter alder. 2010-2016. 1000

Alder	2. kvartal 2010	2. kvartal 2014	2. kvartal 2015	2. kvartal 2016
I alt	78	85	87	85
15 - 24 år	14	20	20	25
25 - 39 år	24	21	26	23
40 - 54 år	27	28	28	22
55 - 59 år	7	8	8	6
60 - 66 år	6	9	5	9

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Vedlegg B. Tabellar per 2. kvartal 2016

Tabell B1 Personar i alt 15-66 år og personar med funksjonshemming etter arbeidsstyrkestatus, alder og kjønn. 2. kvartal 2016. 1 000 og i prosent av alle personar i kvar gruppe¹

Alder og kjønn	Personar i alt		Sysselsette		Arbeidsledige		Utanfor arbeidsstyrken	
	I alt (1)	Funksjonshemma (2)	I alt (3)	Funksjonshemma (4)	I alt (5)	Funksjonshemma (6)	I alt (7)	Funksjonshemma (8)
1 000								
I alt	3 542	636	2 596	282	134	25	812	329
15-24	667	79	326	28	47	10	295	41
25-39	1061	117	865	66	48	7	148	43
40-54	1092	218	918	107	30	5	144	105
55-59	318	95	254	45	6	2	58	48
60-66	404	128	234	36	3	1	167	92
Menn	1 817	291	1 364	140	87	18	366	133
15-24	344	38	164	15	29	6	151	16
25-39	547	58	455	35	33	6	59	16
40-54	561	98	481	50	18	3	62	45
55-59	161	42	135	21	4	2	22	19
60-66	204	56	128	19	2	1	73	36
Kvinner	1 725	345	1 232	142	47	7	446	196
15-24	323	41	162	13	17	3	144	25
25-39	514	59	410	30	15	2	89	27
40-54	530	120	436	57	12	2	82	61
55-59	157	53	119	24	2	1	36	28
60-66	200	73	105	18	1	-	94	55
Prosent								
I alt	100	18,0	73,3	44,3	3,8	3,9	22,9	51,8
15-24	100	11,8	48,8	35,3	7,0	12,1	44,2	52,5
25-39	100	11,0	81,5	56,4	4,5	6,4	13,9	37,2
40-54	100	19,9	84,1	49,2	2,8	2,3	13,2	48,5
55-59	100	29,8	79,9	47,5	1,9	2,2	18,2	50,2
60-66	100	31,8	57,9	28,0	0,8	0,6	41,3	71,4
Menn	100	16,0	75,1	48,1	4,8	6,0	20,1	45,8
15-24	100	10,9	47,7	40,1	8,5	16,3	43,8	43,6
25-39	100	10,5	83,2	61,5	6,0	10,2	10,8	23,3
40-54	100	17,5	85,8	51,2	3,2	3,3	11,0	45,5
55-59	100	25,9	83,8	49,7	2,4	3,8	13,8	46,6
60-66	100	27,4	63,1	33,2	1,2	1,3	35,7	65,5
Kvinner	100	20,0	71,4	41,1	2,7	2,1	25,5	56,8
15-24	100	12,8	50,0	31,0	5,4	8,4	44,6	60,6
25-39	100	11,4	79,7	51,5	3,0	2,7	17,3	45,8
40-54	100	22,5	82,2	47,6	2,2	1,5	15,5	50,9
55-59	100	33,9	75,9	45,8	1,3	1,0	22,8	53,2
60-66	100	36,3	52,6	24,1	0,3	-	47,1	75,9

¹ Prosenttala er berekna som følgjer: kolonne 2, 3, 5 og 7 i prosent av kolonne 1 (personar i alt) og kolonne 4, 6 og 8 i prosent av kolonne 2 (personar med funksjonshemming).

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell B2 Personar i alt 15-66 år og personar med funksjonshemming etter hovudsakleg aktivitet, deltidssysseting, alder og kjønn. 2. kvartal 2016. 1 000

Hovudsakleg aktivitet	Personar i alt			Personar med funksjonshemming		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
Personar 15-66 år	3 542	1 817	1 725	636	291	345
Yrkesaktive ¹	2 373	1 275	1 099	244	126	118
Deltidssyssette	420	108	312	85	22	63
Under utdanning	498	237	261	50	20	30
Deltidssyssette	146	61	85	10	5	6
Heimearbeidande	50	4	47	12	1	11
Deltidssyssette	6	-	6	1	-	1
Førtidspensjonistar/uføre	356	153	203	271	112	159
Deltidssyssette	23	9	14	19	6	12
Alderspensjonistar	21	13	8	5	3	1
Deltidssyssette	2	2	-	-	-	-
Anna/uoppgitt	243	136	108	55	28	26
Deltidssyssette	41	16	25	6	2	4
Personar 15-24 år	667	344	323	79	38	41
Yrkesaktive ¹	190	110	80	19	12	7
Deltidssyssette	48	22	26	5	3	3
Under utdanning	403	193	210	40	15	25
Deltidssyssette	114	45	69	7	2	4
Heimearbeidande	2	-	2	2	-	2
Deltidssyssette	-	-	-	-	-	-
Førtidspensjonistar/uføre	5	4	1	4	3	1
Deltidssyssette	-	-	-	-	-	-
Anna/uoppgitt	67	38	29	14	7	7
Deltidssyssette	20	9	11	2	1	1
Personar 25-39 år	1 061	547	514	117	58	59
Yrkesaktive ¹	819	435	384	59	32	26
Deltidssyssette	124	29	95	15	4	11
Under utdanning	85	40	46	10	4	6
Deltidssyssette	30	15	15	3	2	1
Heimearbeidande	22	1	21	3	-	3
Deltidssyssette	2	-	2	1	-	1
Førtidspensjonistar/uføre	41	17	24	31	13	18
Deltidssyssette	2	-	2	2	-	2
Anna/uoppgitt	93	54	40	14	8	6
Deltidssyssette	10	4	6	1	-	1
Personar 40-54 år	1 092	561	530	218	98	120
Yrkesaktive ¹	898	475	423	97	47	50
Deltidssyssette	136	29	107	31	8	23
Under utdanning	8	4	4	-	-	-
Deltidssyssette	1	-	1	-	-	-
Heimearbeidande	12	1	11	3	1	3
Deltidssyssette	2	-	2	-	-	-
Førtidspensjonistar/uføre	116	50	66	101	44	58
Deltidssyssette	10	4	6	8	3	5
Anna/uoppgitt	57	31	26	16	7	9
Deltidssyssette	6	1	5	2	-	2
Personar 55-59 år	318	161	157	95	42	53
Yrkesaktive ¹	248	133	115	40	19	21
Deltidssyssette	49	7	42	19	2	17
Heimearbeidande	5	1	5	2	-	2
Deltidssyssette	-	-	-	-	-	-
Førtidspensjonistar/uføre	53	23	31	47	20	27
Deltidssyssette	3	2	2	3	1	2
Alderspensjonistar	-	-	-	-	-	-
Deltidssyssette	-	-	-	-	-	-
Anna/uoppgitt	12	5	7	6	3	3
Deltidssyssette	2	1	1	1	1	-
Personar 60-66 år	404	204	200	128	56	73
Yrkesaktive ¹	219	122	97	29	16	13
Deltidssyssette	63	21	43	14	5	9
Heimearbeidande	9	1	8	2	-	2
Deltidssyssette	1	-	1	-	-	-
Førtidspensjonistar/uføre	141	60	81	88	33	55
Deltidssyssette	8	3	5	5	2	4
Alderspensjonistar	21	13	8	5	3	1
Deltidssyssette	2	2	-	-	-	-
Anna/uoppgitt	15	8	6	5	3	2
Deltidssyssette	4	1	3	1	1	1

¹ Som yrkesaktive reknast her sysselsatte på heiltid, samt deltidssyssette som oppgir yrkesaktivitet som sin hovudsaklege aktivitet.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell B3 Tabell B3. Personar 15-66 år med funksjonshemming etter avgrensing i type arbeidsoppgåver som kan utførast. 2. kvartal 2016. 1000

Alder og kjønn	I alt	Avgrensing	Ikkje avgrensing	Veit ikkje/ Uoppgitt
I alt	636	460	171	5
15-24	79	37	42	-
25-39	117	75	41	1
40-54	218	164	50	4
55-59	95	74	20	-
60-66	128	110	18	-
Menn	291	193	94	4
15-24	38	15	22	-
25-39	58	32	25	1
40-54	98	69	26	3
55-59	42	31	11	-
60-66	56	46	10	-
Kvinner	345	267	77	1
15-24	41	22	20	-
25-39	59	42	16	-
40-54	120	95	24	1
55-59	53	44	9	-
60-66	73	64	8	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell B4 Personar i alt og sysselsette 15-66 år med funksjonshemming, etter om dei har, eller ville hatt, vanskar med transport til og frå jobb. 2. kvartal 2016. 1000 og prosent

	I alt	Vanskar med transport	Ikkje vanskar med transport	Veit ikkje/ Uoppgitt
		1 000		
Personar i alt med funksjonshemming	636	187	438	11
Menn	291	74	212	5
Kvinner	345	113	226	6
Sysselsette i alt med funksjonshemming	282	27	253	1
Menn	140	11	128	1
Kvinner	142	15	125	1
Ikkje-sysselsette i alt med funksjonshemming	354	160	185	10
Menn	151	63	84	4
Kvinner	203	97	101	5
		Prosent		
Personar i alt med funksjonshemming	100	29	69	2
Menn	100	25	73	2
Kvinner	100	33	65	2
Sysselsette i alt med funksjonshemming	100	10	90	0
Menn	100	8	92	0
Kvinner	100	11	88	0
Ikkje-sysselsette i alt med funksjonshemming	100	45	52	3
Menn	100	42	55	3
Kvinner	100	48	50	3

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell B5 Sysselsette i alt 15-66 år og sysselsette med funksjonshemming etter avtalt (vanleg) arbeidstid, alder og kjønn. 2. kvartal 2016. 1 000

Alder og kjønn	Deltid						Heiltid			
	I alt	I alt	1-9	10-19	20-29	30-36	I alt	32-36	37-44	45 og over
Sysselsette i alt										
I alt	2 596	637	120	185	169	162	1 954	176	1 577	194
15-24	326	182	68	58	30	25	142	16	114	12
25-39	865	168	24	42	53	49	696	65	565	63
40-54	918	154	11	41	46	54	762	63	615	80
55-59	254	55	6	17	15	16	199	18	158	22
60-66	234	78	9	26	24	18	155	14	125	17
Menn	1364	195	46	63	45	40	1167	84	932	145
15-24	164	76	28	25	13	11	88	7	74	7
25-39	455	48	9	15	14	10	406	31	327	46
40-54	481	34	3	10	8	13	446	29	354	59
55-59	135	10	3	3	2	3	125	11	95	19
60-66	128	27	4	11	8	4	102	7	81	14
Kvinner	1232	442	73	122	124	122	787	91	645	49
15-24	162	106	40	33	18	14	54	9	40	5
25-39	410	120	15	26	38	39	289	34	238	17
40-54	436	120	8	32	38	41	316	34	261	21
55-59	119	45	4	15	13	13	73	8	62	4
60-66	105	51	6	16	16	14	54	8	43	3
Sysselsette med funksjonshemming										
I alt	282	122	23	52	28	18	159	17	122	19
15-24	28	14	5	4	2	2	14	2	11	1
25-39	66	22	3	10	5	4	43	4	33	6
40-54	107	41	6	18	12	5	66	6	52	8
55-59	45	23	4	10	5	4	21	2	15	3
60-66	36	21	5	10	4	3	15	2	11	1
Menn	140	35	9	15	6	5	104	11	78	14
15-24	15	6	3	1	1	1	9	1	8	-
25-39	35	7	1	4	-	1	28	2	21	4
40-54	50	11	2	5	2	2	39	3	29	5
55-59	21	4	2	1	1	-	16	2	11	3
60-66	19	7	2	4	1	-	11	2	8	1
Kvinner	142	86	14	37	22	13	55	6	44	5
15-24	13	8	2	3	2	1	5	1	2	1
25-39	30	15	2	6	4	3	15	2	12	2
40-54	57	30	4	13	10	3	27	2	22	2
55-59	24	19	2	9	4	4	4	-	4	-
60-66	18	14	4	6	2	2	4	-	3	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell B6 Sysselsette i alt 15-66 år og sysselsette med funksjonshemming etter avtalt (vanleg) arbeidstid, alder og kjønn. 2. kvartal 2016. Prosent

Alder og kjønn	I alt	Deltid					Heiltid			
		I alt	1-9	10-19	20-29	30-36	I alt	32-36	37-44	45 og over
Sysselsette i alt										
I alt	100	24,5	4,6	7,1	6,5	6,2	75,2	6,8	60,7	7,5
15-24	100	55,8	21,0	17,8	9,4	7,6	43,5	4,8	35,0	3,5
25-39	100	19,4	2,8	4,8	6,1	5,7	80,4	7,5	65,4	7,3
40-54	100	16,8	1,2	4,5	5,1	5,9	83,1	6,8	67,1	8,7
55-59	100	21,6	2,5	6,9	5,8	6,3	78,1	7,2	62,0	8,8
60-66	100	33,4	4,1	11,3	10,4	7,6	66,5	6,1	53,3	7,1
Menn	100	14,3	3,4	4,6	3,3	2,9	85,5	6,2	68,3	10,6
15-24	100	46,1	17,0	15,0	7,7	6,4	53,5	4,3	45,0	4,2
25-39	100	10,6	2,0	3,4	3,1	2,1	89,3	6,8	71,9	10,1
40-54	100	7,1	0,6	2,0	1,7	2,7	92,7	6,0	73,6	12,3
55-59	100	7,4	1,9	2,1	1,4	2,0	92,6	7,9	70,5	14,0
60-66	100	20,6	3,0	8,3	6,3	3,1	79,0	5,2	63,1	10,7
Kvinner	100	35,9	5,9	9,9	10,1	9,9	63,8	7,4	52,3	4,0
15-24	100	65,7	25,0	20,7	11,1	8,7	33,3	5,3	24,7	2,8
25-39	100	29,3	3,7	6,4	9,4	9,6	70,6	8,3	58,1	4,2
40-54	100	27,5	1,9	7,3	8,8	9,4	72,5	7,7	59,9	4,7
55-59	100	37,8	3,1	12,2	10,9	11,3	61,7	6,3	52,3	3,0
60-66	100	48,9	5,4	15,0	15,4	13,0	51,1	7,1	41,3	2,7
Sysselsette med funksjonshemming										
I alt	100	43,1	8,3	18,5	9,8	6,4	56,4	6,0	43,2	6,8
15-24	100	49,3	18,7	14,7	8,3	7,6	50,7	7,5	37,9	5,3
25-39	100	34,0	4,4	16,0	7,3	6,3	66,0	6,5	50,3	8,7
40-54	100	38,2	5,4	16,7	11,2	4,6	61,4	5,3	48,2	7,1
55-59	100	52,0	9,1	22,3	10,9	9,7	46,5	5,5	34,3	6,7
60-66	100	58,5	15,2	26,4	10,0	7,0	40,9	6,5	30,8	3,5
Menn	100	25,2	6,5	10,6	4,2	3,6	74,3	7,7	55,9	9,9
15-24	100	36,9	18,1	6,1	5,1	7,7	63,1	4,9	56,0	2,3
25-39	100	20,5	3,4	11,7	1,3	4,1	79,5	6,7	60,6	11,4
40-54	100	22,1	3,4	1,1	4,6	3,4	77,1	6,6	58,5	10,3
55-59	100	20,5	8,0	6,0	5,1	1,4	79,5	10,7	54,1	14,6
60-66	100	38,5	9,8	19,0	7,1	2,5	60,4	11,7	41,8	6,9
Kvinner	100	60,8	10,1	26,2	15,3	9,2	38,7	4,3	30,7	3,7
15-24	100	63,9	19,5	24,8	12,1	7,6	36,1	10,5	16,8	8,8
25-39	100	49,9	5,7	20,9	14,4	8,8	50,1	6,3	38,3	5,5
40-54	100	52,4	7,1	22,5	17,0	5,8	47,6	4,2	39,1	4,3
55-59	100	78,8	10,0	36,2	15,9	16,7	18,5	1,1	17,4	-
60-66	100	79,8	20,9	34,3	13,0	11,7	20,2	1,1	19,1	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell B7. Sysselsette i alt 15-66 år og sysselsette med funksjonshemming etter næring. 2. kvartal 2016

Næring	Sysselsette i alt		Sysselsette med funksjonshemming		Prosent av sysselsette
	1000	Prosent	1000	Prosent	
00-99 I alt	2 596	100	282	100	10,9
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	51	2,0	7	2,4	13,2
05-09 Bergverksdrift og utvinning	59	2,3	3	1,0	4,6
10-33 Industri	212	8,2	25	8,7	11,6
35-39 Elektrisitet, vatn og renovasjon	30	1,2	3	1,1	10,7
41-43 Byggje- og anleggsverksemd	198	7,6	25	8,9	12,7
45-47 Varehandel, motorvognreparasjonar	358	13,8	37	13,2	10,4
49-53 Transport og lagring	140	5,4	14	5,0	10,1
55-56 Overnattings- og serveringsverksemd	67	2,6	10	3,5	14,5
58-63 Informasjon og kommunikasjon	98	3,8	7	2,6	7,5
64-66 Finansierings- og forsikringsverksemd	46	1,8	2	0,6	3,9
68-75 Teknisk tenesteyting, eigedomsdrift	177	6,8	13	4,7	7,5
77-82 Forretningsmessig tenesteyting	118	4,6	14	5,1	12,2
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	170	6,6	14	5,1	8,5
85 Undervisning	224	8,6	28	9,9	12,5
86-88 Helse- og sosialtenester	531	20,5	65	22,9	12,2
90-99 Personleg tenesteyting	109	4,2	13	4,6	11,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell B10 Tilsette i alt 15-66 år og tilsette med funksjonshemming etter tilsetningsform og kjønn. 2. kvartal 2016. 1 000

Tilsetningsform	Tilsette i alt			Tilsette med funksjonshemming		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	2 429	1 248	1 181	261	127	134
Fast tilsette	2 211	1 157	1 054	236	117	119
Mellombels tilsette	210	86	124	25	10	15
Av dette:						
Engasjement, prosjektilsett	34	18	16	3	2	2
Ekstrahjelp	46	23	23	7	4	3
Vikar	96	29	67	10	3	7
Lærling, praktikant	13	6	7	3	2	2
Anna	22	9	12	2	0	1
Uoppgitt	7	5	3	1	0	1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell B11. Personar og sysselsette 15-66 år med funksjonshemming etter mottak av stønader. 2. kvartal 2016. 1 000

Stønadsmottak ¹	Personar i alt			Sysselsette		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	636	291	345	282	140	142
Mottar ingen stønad	241	134	108	180	105	75
Mottar ein el. fleire stønader ¹	392	155	238	101	34	66
Uførepensjon	236	86	149	51	14	37
Grunnstønad el. hjelpstønad	9	4	5	4	1	3
Arbeidsavklaringspengar	116	48	67	28	11	17
Sjukepengar	23	10	14	16	6	10
Økonomiske ytingar frå privat hald	9	4	5	3	1	2
Anna	9	3	6	3	1	2
Uoppgitt	3	2	-	1	1	-

¹ Same person kan motta fleire stønader, og fordelinga på dei ulike stønadene summerer seg derfor ikkje opp til totalen.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell B12 Sysselsette 15-66 år med funksjonshemming etter avgrensing i type arbeidsoppgåver som kan utførast og i arbeidstida (kor mykje ein kan arbeide). 2. kvartal 2016. 1 000

Alder og kjønn	Sysselsette i alt	Avgrensing i type arbeidsoppgåver			Avgrensing i arbeidstida		
		Ja	Nei	Veit ikkje/ Uoppgitt	Ja	Nei	Veit ikkje/ Uoppgitt
I alt	282	159	122	1	143	137	2
15-24	28	8	20	-	8	20	-
25-39	66	34	32	-	27	38	-
40-54	107	64	43	1	53	52	1
55-59	45	28	17	-	29	16	-
60-66	36	26	10	-	25	11	-
Menn	140	70	69	-	54	85	2
15-24	15	2	13	-	3	12	-
25-39	35	16	19	-	11	24	-
40-54	50	28	22	-	20	30	1
55-59	21	12	9	-	9	11	-
60-66	19	12	6	-	11	7	-
Kvinner	142	88	53	1	89	52	1
15-24	13	6	7	-	6	7	-
25-39	30	17	13	-	16	14	-
40-54	57	36	21	-	34	23	1
55-59	24	16	9	-	20	5	-
60-66	18	13	4	-	14	3	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell B13 Sysselsette 15-66 år med funksjonshemming etter avgrensing i type arbeidsoppgåver som kan utførast, yrke og kjønn. 2. kvartal 2016. 1 000

Yrke	I alt			Avgrensing i type arbeidsoppgåver						
	I alt	Menn	Kvinner	Ja			Nei			Veit ikkje/
				I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	Uoppgitt
I alt	282	140	142	159	70	88	122	69	53	1
1 Leiaryrke	16	9	7	9	5	5	7	4	3	-
2 Akademiske yrke	58	18	40	32	9	23	26	9	16	0
3 Høgskoleyrke	43	23	20	25	11	14	18	12	6	0
4 Kontoryrke	21	9	12	13	5	8	7	4	3	0
5 Sals- og serviceyrke	74	26	48	41	13	28	33	13	20	-
6 Bønder, fiskarar o.l.	8	6	2	6	4	2	2	1	0	0
7 Handverkarar o.l.	31	30	1	15	14	1	16	16	1	-
8 Operatørar, sjåførar m.v.	17	14	3	8	7	1	9	8	1	-
0,9 Andre yrke	14	5	8	9	3	6	5	3	2	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell B14 Sysselsette 15-66 år med funksjonshemming etter avgrensing i arbeidstida (kor mykje ein kan arbeide), yrke og kjønn. 2. kvartal 2016. 1 000

Yrke	I alt			Avgrensing i arbeidstida						
	I alt	Menn	Kvinner	Ja			Nei			Veit ikkje/
				I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	Uoppgitt
I alt	282	140	142	143	54	89	137	85	52	2
1 Leiaryrke	16	9	7	5	2	3	11	7	4	-
2 Akademiske yrke	58	18	40	30	8	22	27	10	18	1
3 Høgskoleyrke	43	23	20	22	8	14	21	15	6	-
4 Kontoryrke	21	9	12	12	3	9	9	6	3	1
5 Sals- og serviceyrke	74	26	48	44	12	32	30	14	16	1
6 Bønder, fiskarar o.l.	8	6	2	3	3	1	5	3	2	0
7 Handverkarar o.l.	31	30	1	10	10	0	20	20	1	-
8 Operatørar, sjåførar m.v.	17	14	3	7	6	1	10	9	1	-
0,9 Andre yrke	14	5	8	10	3	6	3	2	1	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell B15 Sysselette 15-66 år med funksjonshemming etter avgrensing i type arbeidsoppgåver som kan utførast og i arbeidstida, avtalt (vanleg) arbeidstid og kjønn. 2. kvartal 2016. 1 000

Arbeidstid og kjønn	Sysselette	Avgrensing i type arbeidsoppgåver			Avgrensing i arbeidstida		
		I alt	Ja	Nei	Veit ikkje/ Uoppgitt	Ja	Nei
I alt	282	159	122	1	143	137	2
Deltid	122	84	37	-	93	27	1
01-09 timar	23	18	6	-	18	6	-
10-19 timar	52	39	13	-	44	7	1
20-29 timar	28	16	11	-	20	8	-
30-36 timar	18	11	8	-	11	7	-
Heiltid	159	73	85	1	49	109	1
32-36 timar	17	8	9	-	4	13	-
37-44 timar	122	55	66	-	39	82	1
45 timar og over	19	9	10	-	7	13	-
Menn	140	70	69	-	54	85	2
Deltid	35	23	12	-	24	11	1
01-09 timar	9	6	3	-	6	3	-
10-19 timar	15	10	5	-	11	3	1
20-29 timar	6	4	2	-	4	2	-
30-36 timar	5	3	2	-	3	3	-
Heiltid	104	47	57	-	30	73	1
32-36 timar	11	5	6	-	2	9	-
37-44 timar	78	35	43	-	24	54	1
45 timar og over	14	6	8	-	4	10	-
Kvinner	142	88	53	1	89	52	1
Deltid	86	61	25	-	69	17	-
01-09 timar	14	12	2	-	11	3	-
10-19 timar	37	30	8	-	33	4	-
20-29 timar	22	12	9	-	16	6	-
30-36 timar	13	8	6	-	9	4	-
Heiltid	55	26	28	-	19	35	-
32-36 timar	6	3	3	-	2	4	-
37-44 timar	44	21	23	-	15	28	-
45 timar og over	5	3	2	-	3	3	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell B16 Sysselette 15-66 år med funksjonshemming etter avgrensing i type arbeidsoppgåver som kan utførast, og i arbeidstida (kor mykje ein kan arbeide), yrkesstatus og kjønn. 2. kvartal 2016. 1 000

Yrkesstatus	Sysselette	Avgrensing i type arbeidsoppgåver			Avgrensing i arbeidstida		
		I alt	Ja	Nei	Veit ikkje/ Uoppgitt	Ja	Nei
I alt	282	159	122	1	143	137	2
Lønstakarar	261	143	117	1	130	130	2
Sjølvtendige	20	15	4	-	13	6	1
Familiearbeidarar	1	-	-	-	-	-	-
Menn	140	70	69	-	54	85	2
Lønstakarar	127	61	66	-	46	80	1
Sjølvtendige	13	10	3	-	8	5	1
Familiearbeidarar	-	-	-	-	-	-	-
Kvinner	142	88	53	1	89	52	1
Lønstakarar	134	82	51	1	84	50	1
Sjølvtendige	7	6	1	-	6	1	-
Familiearbeidarar	1	-	-	-	-	-	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell B17 Funksjonshemma arbeidsledige 15-66 år etter kjønn og lengd på søkjeperioden. 2. kvartal 2016. 1 000

Lengd på søkjeperioden	I alt	Menn	Kvinner
I alt	25	18	7
1 - 13 veker	14	10	4
14 - 26 veker	2	1	1
27 - 52 veker	3	3	0
53 veker og over	4	2	2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figurregister

Figur 5.1	Sysselsette i alt 15-66 år og sysselsette med funksjonshemming. Prosent av alle personar i kvar gruppe.....	13
Figur 5.2	Sysselsette på deltid blant sysselsette i alt 15-66 år og blant sysselsette med funksjonshemming, etter kjønn. 2. kvartal 2016.....	13
Figur 5.3	Tilsette 15-66 år med funksjonshemming som har fått tilpassingar i arbeidssituasjonen, etter kjønn.....	16

Tabellregister

Tabell 4.1	Storleiken på standardavviket for ulike estimerte verdiar.....	10
Tabell 4.2	Prosentdel sysselsette med funksjonshemming. Relativ feil.....	10
Figur 5.1	Sysselsette i alt 15-66 år og sysselsette med funksjonshemming. Prosent av alle personar i kvar gruppe.....	13
Figur 5.2	Sysselsette på deltid blant sysselsette i alt 15-66 år og blant sysselsette med funksjonshemming, etter kjønn. 2. kvartal 2016. Prosent.....	13
Figur 5.3	Tilsette 15-66 år med funksjonshemming som har fått tilpassingar i arbeidssituasjonen, etter kjønn. Prosent.....	16
Tabell 7.1	Overgang mellom arbeidsmarknadsstatusar frå eitt år til eit anna. Prosent av funksjonshemma i alt.	18
Tabell 7.2	Overgang mellom arbeidsmarknadsstatusar fra eitt år til eit anna etter aldersgrupper. Prosent av funksjonshemma begge år i alt. 2015–2016.....	18
Tabell 7.3	Overgangsrate for funksjonshemma og for personar i alt 15-66 år.....	19
Tabell A1	Personar i alt 15-66 år og personar med funksjonshemming etter arbeidsstyrkestatus og kjønn. 2002-2016. 1000 og i prosent av alle personar i kvar gruppe.....	23
Tabell A2	Personar 15-66 år med funksjonshemming etter type helseproblem og kjønn. 2002-2016.....	24
Tabell A3	Sysselsette i alt 15-66 år og sysselsette med funksjonshemming etter alder og kjønn. 2002-2016. Prosent av alle personar i kvar gruppe.....	25
Tabell A4	Sysselsette på deltid blant sysselsette i alt 15-66 år og blant sysselsette med funksjonshemming, etter kjønn. 2002-2016. Prosent.....	25
Tabell A5	Sysselsette i alt 15-66 år og sysselsette med funksjonshemming etter næring. 2014 - 2016. Prosent.....	25
Tabell A6	Sysselsette i alt 15-66 år og sysselsette med funksjonshemming, etter sektor og kjønn. 2015-2016. 1 000 og prosent.....	26
Tabell A7	Sysselsette 15-66 år med funksjonshemming etter mottak av stønader. 2002-2016. Prosent.....	26
Tabell A8	Tilsette i alt 15-66 år og tilsette med funksjonshemming etter kjønn og tilsettingsform. 2002-2016. Prosent.....	26
Tabell A9	Sysselsette 15-66 år med funksjonshemming etter kjønn og avgrensing i type arbeidsoppgåver som kan utførast. 2002-2016. Prosent.....	27
Tabell A10	Sysselsette 15-66 år med funksjonshemming etter kjønn og avgrensing i arbeidstida. 2002-2016. Prosent.....	27
Tabell A11	Tilsette 15-66 år med funksjonshemming etter kjønn og om funksjonshemminga oppstod før eller etter at dei byrja i nåverande jobb. 2002-2016. Prosent.....	27
Tabell A12	Tilsette 15-66 år med funksjonshemming etter kjønn og tilpassingar i arbeidssituasjonen. 2002-2016. Prosent.....	27
Tabell A13	Tilsette 15-66 år med funksjonshemming som i nokon grad har fått arbeidssituasjonen tilpassa funksjonshemminga, etter behov for meir tilrettelegging. 2002-2016. Prosent.....	28
Tabell A14	Tilsette 15-66 år med funksjonshemming som ikkje har fått arbeidssituasjonen tilpassa funksjonshemminga, etter behov for slik tilrettelegging. 2002-2016. Prosent.....	28
Tabell A15	Funksjonshemma ikkje-sysselsette 15-66 år etter ønske om arbeid. 2002-2016. Prosent.....	28
Tabell A16	Funksjonshemma ikkje-sysselsette 15-66 år som ønskjer arbeid, etter alder. 2010-2016. 1000.....	28
Tabell B1	Personar i alt 15-66 år og personar med funksjonshemming etter arbeidsstyrkestatus, alder og kjønn. 2. kvartal 2016. 1 000 og i prosent av alle personar i kvar gruppe ¹	29
Tabell B2	Personar i alt 15-66 år og personar med funksjonshemming etter hovudsakleg aktivitet, deltidssysselsetting, alder og kjønn. 2. kvartal 2016. 1 000.....	30
Tabell B3	Tabell B3. Personar 15-66 år med funksjonshemming etter avgrensing i type arbeidsoppgåver som kan utførast. 2. kvartal 2016. 1000.....	31

Tabell B4	Personar i alt og sysselsette 15-66 år med funksjonshemming, etter om dei har, eller ville hatt, vanskar med transport til og frå jobb. 2. kvartal 2016. 1000 og prosent.....	31
Tabell B5	Sysselsette i alt 15-66 år og sysselsette med funksjonshemming etter avtalt (vanleg) arbeidstid, alder og kjønn. 2. kvartal 2016. 1 000.....	32
Tabell B6	Sysselsette i alt 15-66 år og sysselsette med funksjonshemming etter avtalt (vanleg) arbeidstid, alder og kjønn. 2. kvartal 2016. Prosent.....	33
Tabell B7.	Sysselsette i alt 15-66 år og sysselsette med funksjonshemming etter næring. 2. kvartal 2016.....	33
Tabell B8	Sysselsette i alt 15-66 år og sysselsette med funksjonshemming etter yrke. 2. kvartal 2016.....	34
Tabell B9	Sysselsette i alt 15-66 år og sysselsette med funksjonshemming etter utdanningsnivå og kjønn. 2. kvartal 2016.....	34
Tabell B10	Tilsette i alt 15-66 år og tilsette med funksjonshemming etter tilsettingsform og kjønn. 2. kvartal 2016. 1 000.....	35
Tabell B11.	Personar og sysselsette 15-66 år med funksjonshemming etter mottak av stønader. 2. kvartal 2016. 1 000.....	35
Tabell B12	Sysselsette 15-66 år med funksjonshemming etter avgrensing i type arbeidsoppgåver som kan utførast og i arbeidstida (kor mykje ein kan arbeide). 2. kvartal 2016. 1 000.....	35
Tabell B13	Sysselsette 15-66 år med funksjonshemming etter avgrensing i type arbeidsoppgåver som kan utførast, yrke og kjønn. 2. kvartal 2016. 1 000.....	36
Tabell B14	Sysselsette 15-66 år med funksjonshemming etter avgrensing i arbeidstida (kor mykje ein kan arbeide), yrke og kjønn. 2. kvartal 2016. 1 000.....	36
Tabell B15	Sysselsette 15-66 år med funksjonshemming etter avgrensing i type arbeidsoppgåver som kan utførast og i arbeidstida, avtalt (vanleg) arbeidstid og kjønn. 2. kvartal 2016. 1 000.....	37
Tabell B16	Sysselsette 15-66 år med funksjonshemming etter avgrensing i type arbeidsoppgåver som kan utførast, og i arbeidstida (kor mykje ein kan arbeide), yrkesstatus og kjønn. 2. kvartal 2016. 1 000.....	37
Tabell B17	Funksjonshemma arbeidsledige 15-66 år etter kjønn og lengd på søkjeperioden. 2. kvartal 2016. 1 000.....	37

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-9422-8 (trykt)
ISBN 978-82-537-9423-5 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

ISBN 978-82-537-9422-8

9 788253 794228

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway